

STAN SANITARNY POWIATU DZIAŁDOWSKIEGO w 2020 ROKU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie
pl. Biedrawy 5, 13-200 Działdowo

tel/fax: (23) 697 26-34

e-mail: psse.dzialdowo@sanepid.olsztyn.pl

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	STR.	3
ZADANIA	STR.	5
EPIDEMIOLOGIA	STR.	7
HIGIENA KOMUNALNA	STR.	27
HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	STR.	33
HIGIENA PRACY	STR.	41
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	STR.	50
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	STR.	55
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	STR.	60
TABELE	STR.	66

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest organem powołanym do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego działającym na mocy z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195).

W związku ze zmianą przepisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ustanowieniem państwowego powiatowego inspektora sanitarnego organem zespolonej administracji rządowej w województwie, od 1 kwietnia 2020 r. jest on organem właściwym w stosunku do podmiotów, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym.

Ponadto z dniem 1 lipca 2020 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna przejęła zadania związane ze sprawowaniem nadzoru sanitarnego nad jednostkami organizacyjnymi m.in. Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej, które dotychczas wykonywała Państwowa Inspekcja Sanitarna MSWiA.

Należy zaznaczyć, że w ramach działalności ustawowej organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na bieżąco prowadzą nadzór epidemiologiczny, mający na celu wczesne wykrywanie i zwalczanie chorób zakaźnych u ludzi i wywołujących je biologicznych czynników chorobotwórczych.

Ze względu na ogłoszenie w dniu 20 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej ograniczyły swoje działania do zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom. Zostały wstrzymane kontrole planowe obiektów, pracownicy zaangażowani byli głównie do działań mających na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, realizację zadań związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem chorób zakaźnych wywołanych innymi czynnikami niż SARS-CoV-2, sprawowaniem nadzoru nad jakością wody do spożycia oraz sprawowaniem nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.

W związku z wprowadzeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należało m.in.: prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa, kierowanie na testy, ewidencjonowanie osób zakażonych oraz mających kontakt z takimi osobami, prowadzenie wywiadów epidemiologicznych oraz zarządzanie kwarantanną i upowszechnianie informacji o możliwości zainstalowania aplikacji STOP-COVID.

Na potrzeby walki z pandemią COVID-19 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie zostali wyposażeni w laptopy z pełnym oprogramowaniem, telefony komórkowe z dostępem do Internetu oraz w pomieszczeniach biurowych zostały zainstalowane nowoczesne telefony stacjonarne.

Przedkładając Państwu raport dziękuję za współpracę w zakresie realizacji zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie.

Z wyrazami szacunku

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Działdowie
Grażyna Mówińska*

ZADANIA

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) do podstawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy przede wszystkim:

- sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad obszarami życia istotnymi dla bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu działdowskiego w dziedzinach:
 - higieny środowiska,
 - higieny pracy w zakładach pracy,
 - higieny procesów nauczania i wychowania,
 - higieny wypoczynku i rekreacji,
 - warunków zdrowotnych żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
 - warunków higieniczno-sanitarnych jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne;
- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i zawodowych;
- sprawowanie nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków;
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium;
- organizowanie działań oświatowo-zdrowotnych nakierowanych na promocję zdrowia i zdrowego stylu życia, w oparciu o Narodowy Program Zdrowia.

Udział w programach informacyjnych krajowych i unijnych:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie realizuje zadania między innymi z wykorzystaniem systemów wymiany informacji, wśród których należą wymienić:

- system szybkiego powiadamiania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF);
- europejski system powiadamiania o niebezpiecznych kosmetykach (RAPEX);
- krajowy system Monitoringu Wody Przeznaczonej do Spożycia;
- Internetowy serwis kąpieliskowy zawierający informacje dotyczące kąpielisk;
- System Czyn-Rak, centralna rejestracja czynników rakotwórczych lub mutagennych prowadzona przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi;
- system monitorowania informacji o „dopalaczach” (SMIOD);
- System Bezpieczeństwa Żywności;
- ESNDS, elektroniczny system nadzoru dystrybucji szczepionek;
- system rejestracji wywiadów epidemiologicznych (SRWE);
- rejestr ognisk epidemicznych (Epi-Baza);
- system statystyki w ochronie zdrowia (SSOZ);
- system EWP3 (Ewidencja Wjazdu do Polski);
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Do najistotniejszych aktów prawnych normujących pozycję ustrojową oraz zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy zaliczyć:

- 1) ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195);
- 2) ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247);

- 5) ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.);
- 6) ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.).

EPIDEMIOLOGIA

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Na podstawie analizy wskaźników zapadalności na wybrane choroby zakaźne należy uznać, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych (innych niż COVID-19) w powiecie działdowskim jest dobra i względnie stabilna.

Podobnie jak w latach poprzednich nie odnotowano zachorowań na szczególnie niebezpieczne choroby zakaźne: błonicę, nagminne porażenie dziecięce (polio), wściekliznę u ludzi, dur brzuszny oraz odrę i różyczkę.

W 2020 r. (na 65 288 mieszkańców powiatu działdowskiego), zarejestrowano 328 zachorowań na choroby zakaźne inne niż grypa, infekcje grypopodobne oraz COVID-19 (w 2019 r. – zarejestrowano 457 przypadków, a w 2018 – 609).

W porównaniu do lat ubiegłych, w 2020 r. w powiecie działdowskim zarejestrowano mniejszą liczbę zachorowań na grypę i choroby grypopodobne - 9728 przypadków (odpowiednio w 2019 r. – 15 565, a w 2018 r. – 15 939).

W 2020 r. z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano ogółem 626 osób.

W celu ustalenia źródła zakażenia i dróg szerzenia się chorób zakaźnych, przeprowadzono 11591 wywiadów epidemiologicznych, w tym 11495 wywiadów w kierunku ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i wystąpienia choroby COVID-19.

W opinii ekspertów najważniejszym i najskuteczniejszym elementem działań w obszarze zapobiegania i zwalczania groźnych chorób zakaźnych w Polsce jest realizacja Programu Szczepień Ochronnych (*Program* określa wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych oraz zasady ich przeprowadzania).

W Polsce istnieje ustawowy obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym. Obowiązkowe szczepienia są prowadzone zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na dany rok, ogłaszany przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu. Kalendarz szczepień, który jest częścią Programu Szczepień Ochronnych precyzyjnie określa przeciwko jakim chorobom zakaźnym i w jakim

wieku należy wykonać szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży. Szczepienia objęte kalendarzem szczepień są finansowane z budżetu państwa.

Należy podkreślić, że Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis (*choroba Heinego-Medina*).

W 2020 r. kontynuowano bezpłatne, obowiązkowe szczepienia przeciwko pneumokokom u nowo narodzonych dzieci. Obowiązkowe szczepienie przeciwko pneumokokom zostało wprowadzone do Kalendarza Szczepień od 2017 r.

Streptococcus pneumoniae, powszechnie znane jako pneumokoki lub paciorkowce zapalenia płuc należą do głównych drobnoustrojów chorobotwórczych wywołujących groźne choroby u małych dzieci i osób dorosłych. Pneumokoki są główną przyczyną bakteryjnego zapalenia płuc u dzieci poniżej 5 roku życia i u osób po 65 roku życia. Ponadto mogą wywoływać m.in.: uogólnione, inwazyjne zakażenie, w tym przebiegające jako bakteremia, posocznica lub zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych oraz infekcyjne zapalenie dolnych i górnych dróg oddechowych (w tym ostre zapalenie ucha środkowego i zatok przynosowych).

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu działdowskiego zamieszczone w tabeli nr 5 zostały opracowane na podstawie zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych przesyłanych przez wszystkie jednostki ochrony zdrowia do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie.

Epidemia COVID-19

Od 20 marca 2020 r. w związku zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 obowiązuje w Polsce stan epidemii.

COVID-19 jest chorobą wywołaną przez nowego koronawirusa SARS-CoV-2. Większość zarażonych osób ma łagodne objawy oddechowe, jednak u niektórych osób infekcja może doprowadzić do poważnych powikłań płucnych, a czasami – do zgonu. U części chorych występują zaburzenia pokarmowe: nudności, utrata smaku, wymioty i biegunka.

Wirus przenosi się z człowieka na człowieka w chwili kontaktu z wydzielinami zarażonej osoby (drogą kropelkową). Zawierające wirusa drobne kropelki powstają w trakcie kaszlu, kichania, mówienia i mogą być bezpośrednią przyczyną zakażenia.

W związku z wybuchem epidemii COVID-19 od 20 marca 2020 r. nasze działania koncentrują się przede wszystkim na zapobieganiu, zwalczaniu oraz minimalizowaniu skutków epidemii COVID-19 i polegają między innymi na przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych z osobami zarażonymi wirusem SARS-CoV-2 oraz z osobami, które miały kontakt z osobą zakażoną lub chorą, obejmowaniu kwarantanną osób z bliskiego kontaktu, organizowaniu wymazów u osób poddanych kwarantannie oraz kontrolowaniu przestrzegania nakazów, zakazów i ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się koronawirusa, w marcu 2020 r. na głównych przejściach granicznych zostały wprowadzone kontrole sanitarne. Pasażerowie wypełniali tzw. karty lokalizacyjne, wskazujące dane kontaktowe osób odbywających podróże wspólnie (np. autobusem, samolotem) i planowane miejsca pobytu. Zebrane w ten sposób dane służyły służbom sanitarnym do kontaktu z pasażerami w razie stwierdzenia ryzyka zarażenia ich tym wirusem.

W maju został uruchomiony system teleinformatyczny EWP-Ewidencja Wjazdu do Polski. W systemie Straż Graniczna zamieszcza informacje adresowe i kontaktowe osób powracających do kraju z zagranicy, objętych obowiązkową kwarantanną. System ten jest również wykorzystywany do przetwarzania danych innych osób podlegających obowiązkowej kwarantannie w związku z epidemią wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a także osób podlegających izolacji w warunkach domowych, osób, w stosunku do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2 oraz osób zakażonych tym wirusem.

Kolejnym narzędziem do obsługi procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który ruszył w 2020 r. jest System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). System zapewnia cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią COVID-19. Do SEPIS trafiają informacje od obywateli, którzy zgłaszają się za pomocą elektronicznych formularzy lub telefonicznie. System jest zintegrowany z systemem Ewidencja Wjazdu do Polski (EWP). Systemy są stale optymalizowane i rozwijane.

W początkowej fazie epidemii Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie nakazywał w formie decyzji administracyjnej izolację lub kwarantannę, następnie izolacja/kwarantanna była nakładana automatycznie przez system EWP, a obecnie

po wdrożeniu nowych funkcjonalności izolacja/kwarantanna jest nakładana poprzez system SEPIS.

Ponadto w 2020 r. została uruchomiona infolinia dla obywateli w sprawach kwarantanny i zdrowia.

Zachorowania na COVID-19 w powiecie działdowskim w 2020 r.:

- liczba osób z potwierdzonym laboratoryjnie wynikiem dodatnim SARS-CoV-2: 2930
- liczba osób hospitalizowanych z powodu COVID-19: 208
- liczba zgonów związanych z COVID-19: 86
- liczba przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych: 11495
- liczba wydanych decyzji dotyczących izolacji /kwarantanny: 54/3517

We wrześniu ubiegłego roku nastąpił dynamiczny wzrost liczby zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 wśród mieszkańców powiatu działdowskiego, czego efektem było zakwalifikowanie powiatu do „żółtej strefy” obostrzeń, a od 03.10.2020 r. do 28.12.2020 r. (do dnia wprowadzenia kwarantanny narodowej) - do „strefy czerwonej”.

Trudna sytuacja epidemiologiczna w powiecie (m.in. liczne zachorowania wśród pracowników dużego zakładu w Działdowie – możliwość przeniesienia zakażenia na współdomowników), dotknęła także szpital. Odnotowano wówczas, w kolejnym okresie zachorowania wśród personelu oddziałów szpitala, a także wśród pacjentów. Oddziały, na których stwierdzono przypadki zakażenia koronawirusem były zamykane na czas niezbędny do uzyskania poprawy sytuacji epidemiologicznej, przy czym w szpitalu przez cały czas wykonywane były wszystkie świadczenia z tytułu procedur ratujących życie z zachowaniem pełnego reżimu sanitarnego.

Kary za naruszenie przepisów przeciwepidemicznych.

W 2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie wpłynęły 22 notatki urzędowe dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, większość z nich została sporządzona przez funkcjonariuszy Policji.

Mieszkańcy powiatu działdowskiego najczęściej naruszali przepisy odbywania kwarantanny i zakaz przemieszczania się bez wskazania określonego celu.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wydano 7 decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej na kwotę 16700 zł.

Choroby szerzące się drogą pokarmową

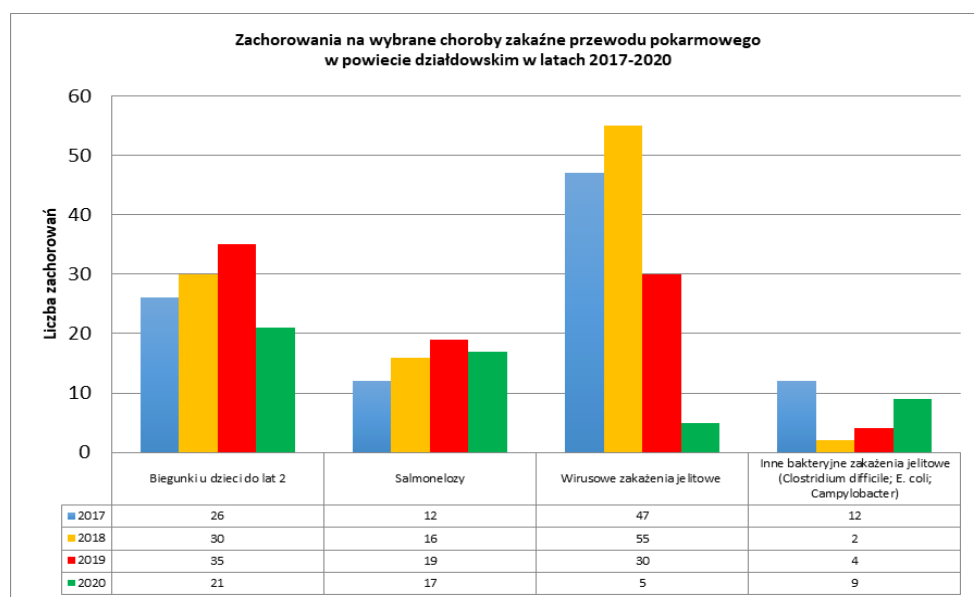
Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W 2020 r. nieznacznie zmniejszyła się liczba zachorowań wywołanych przez odzwierzęce pałeczki jelitowe *Salmonella*, chorobę zdiagnozowano u 17 pacjentów. W 2019 r. zarejestrowano 19 zachorowań wywołanych przez te bakterie, a w 2018 – 16 przypadków.

Wszystkie zgłoszone przez lekarzy przypadki dotyczyły pojedynczych, niepowiązanych epidemiologicznie zachorowań w środowisku domowym. Podobnie jak w 2019 r. najwięcej zakażeń odnotowano wśród dzieci w grupie wiekowej do 10 roku życia (10 na 17 przypadków). Głównym nośnikiem bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych były potrawy z jaj.

Zauważyć należy, że obok zakażeń jelitowych wywoływanych przez pałeczki *Salmonella*, co roku wykrywane są również inne bakteryjne zakażenia jelitowe o ustalonej etiologii.

Wykres nr 1

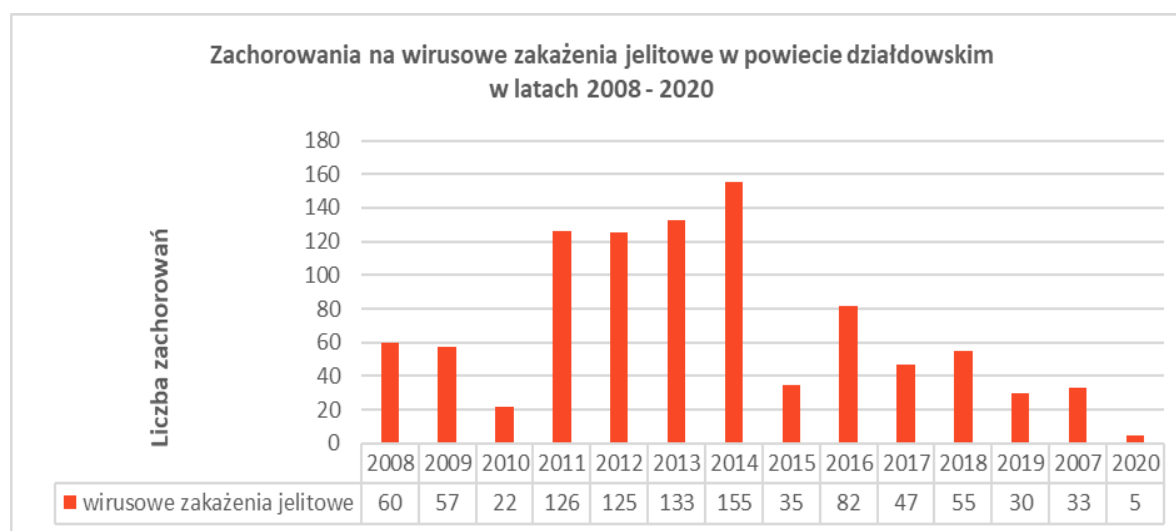

W porównaniu do roku 2019 odnotowano wzrost zakażeń żołądkowo-jelitowych wywołanych przez bakterię *Clostridium difficile* z 3 w 2019 r. do 9 w roku 2020. (wykres nr 1). Należy podkreślić, że wzrost liczby rozpoznanych zakażeń może świadczyć o poprawie zgłaszalności oraz wzmocnieniu nadzoru nad rejestracją danej choroby.

Clostridium difficile – zakażenia wywołane przez tę bakterię są szczególnie niebezpieczne dla osób starszych przebywających w szpitalach lub domach opieki. Choroba może mieć przebieg od łagodnej biegunki do postaci ciężkiej prowadzącej do poważnego uszkodzenia okrężnicy.

Liczbę zarejestrowanych przypadków zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci i dorosłych w powiecie działdowskim w latach 2007-2020 przedstawiono na zamieszczonym poniżej wykresie nr 2.

Wykres nr 2

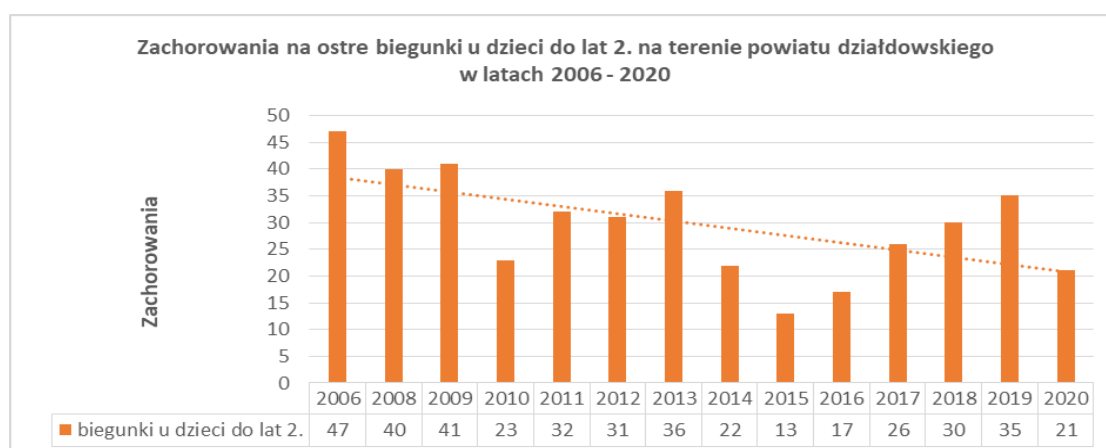
W 2020 r. odnotowano 21 zachorowań na ostre bliżej nieokreślone biegunki (BNO) o nierozpoznanej etiologii u dzieci w wieku do lat dwóch (wykres nr 1 nr i nr 3) .

Biegunki i zatrucia pokarmowe ciągle są ważną przyczyną chorobowości u dzieci w wieku do lat dwóch. W tej grupie wiekowej, zakażenia jelitowe szczególnie często mogą prowadzić do znacznego odwodnienia oraz do zaburzeń elektrolitowych.

Ponadto w 2020 r. w powiecie działdowskim odnotowano znaczny spadek liczby zarejestrowanych przypadków zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej u dzieci w wieku do lat 2, które najczęściej wywoływane są przez rotawirusy (2018 r.-31, 2019 r. - 16, 2020 r. - 4).

W Polsce dostępne są szczepionki przeciwko biegunkom wirusowym wywołwanym przez rotawirusy. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe) u dzieci do ukończenia 24 tygodnia życia. W powiecie działdowskim w 2020 r. zaszczepiono 152 niemowlęta (2017 r.–214, 2018 r.–186, 2019 r.-230).

Wykres nr 3

Należy podkreślić, że w powiecie działdowskim do zakażeń i zatruc pokarmowych u dzieci w wieku do lat 2 dochodzi wyłącznie w środowisku domowym, dlatego należy kontynuować działania edukacyjne w celu zwiększenia świadomości dotyczącej znaczenia higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

Zbiorowe ogniska zatruc pokarmowych – w latach 2014-2020 nie zarejestrowano w naszym powiecie żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego ani żadnego przypadku zatrucia grzybami (w 2013 r. – jedno ognisko zatrucia pokarmowego w środowisku domowym).

Dur brzuszny, dury rzekome – na terenie powiatu działdowskiego pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się jeden nosiciel duru brzuszego.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego i inne choroby zakaźne

Choroby zakaźne wieku dziecięcego – w przypadku tych chorób obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Świnka

Spadkowy trend zachorowań na świnkę zaobserwowano po wprowadzeniu od 2004 r. obowiązkowych szczepień przeciw odrze-śwince-różyczce (zamiast szczepień wyłącznie przeciw odrze).

Z porównania liczby zachorowań na świnkę w powiecie działdowskim w latach 2004-2020 wynika, że po wprowadzeniu powszechnych szczepień szczepionką trójskładnikową (odra, świnka, różyczka), w naszym powiecie od 2007 r. notuje się co najwyżej pojedyncze przypadki zachorowań (wykres nr 4). W minionym roku podobnie jak 2019 r. nie zgłoszono żadnego przypadku wystąpienia tej choroby (w 2018 r. – 1, w 2017 r.-3, w 2016 r.-1).

Wykres nr 4

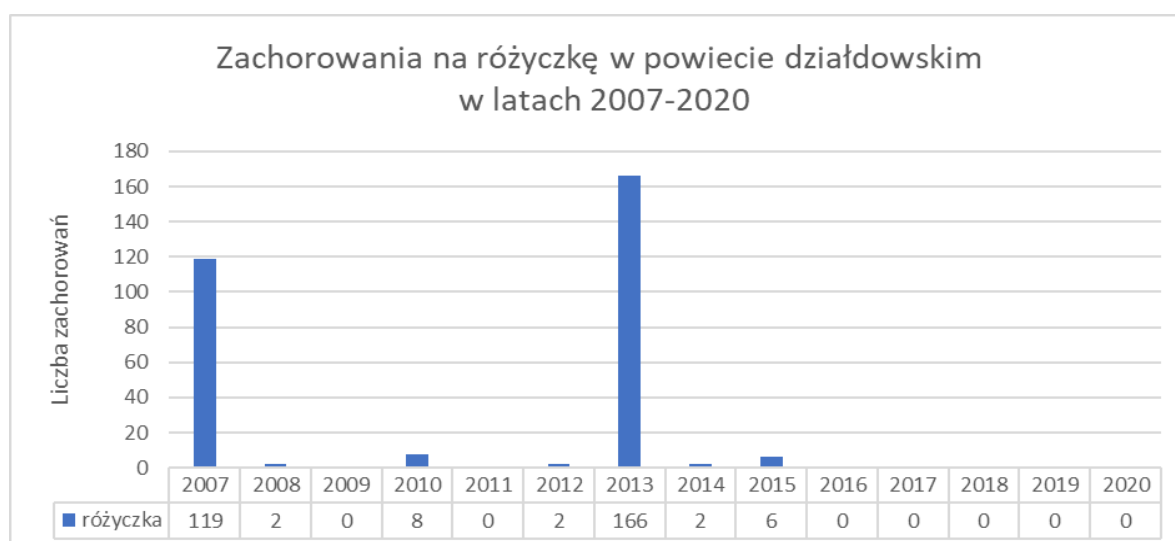
Świnka (zapalenie przyusznic) jest wirusową chorobą wieku dziecięcego, ale chorują na nią również dorośli. W przebiegu choroby może dojść do powikłań prowadzących do niepłodności mężczyzn.

Różyczka

W latach 2016 - 2020 w powiecie działdowskim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę. Po wygaśnięciu epidemii wyrównawczej różyczki, która wystąpiła w 2013 r. nie obserwowano znaczącego wzrostu zachorowań (2014 r. - 2 zachorowania, 2015 r. - 6).

Należy podkreślić, że choć różyczka jest chorobą o łagodnym przebiegu, a w wielu przypadkach przebiegającą bezobjawowo, to zakażenie wirusem różyczki kobiety w ciąży może doprowadzić do wad rozwojowych płodu. Dlatego tak ważne jest szczepienie kobiet planujących macierzyństwo. Ponadto choroba ta w rzadkich przypadkach może przyczyniać się do niepłodności męskiej.

Wykres nr 5

Odra

Na terenie powiatu działdowskiego od wielu lat nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na odrę. Odra jest bardzo zaraźliwą wirusową chorobą zakaźną. Zakażenie szerzy się drogą powietrzno-kropelkową, czyli przez bezpośredni kontakt z osobą zakażoną ale można zarazić się również na odległość np. przebywając w tym samym pomieszczeniu, w którym znajduje się osoba chora. Choroba bardzo łatwo przenosi się z osoby chorej na osoby nieuodpornione. Odra jest chorobą wieku dziecięcego, jednak na zachorowanie narażone są osoby w każdym wieku. Choroba może przebiegać z powikłaniami (np. zapalenie oskrzeli, ucha środkowego, zatok, odrowe zapalenie opon rdzeniowych i mózgu, podostre stwardniające zapalenie mózgu, które rozwija się kilka do kilkunastu lat po przebyciu zachorowania). Choroba jest również niebezpieczna dla kobiet w ciąży.

Zgodnie z aktualną wiedzą w dziedzinie wakcynologii w celu wytworzenia pełnej i długoletniej odporności przeciwko odrze należy przyjąć dwie dawki szczepionki podanej powyżej pierwszego roku życia.

W 2020 r. szczepieniom przeciwko odrze podlegały dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia, dzieci w 10 r. ż. (rocznik 2011) oraz dzieci w 6 r. ż. (rocznik 2015). W powiecie działdowskim w grupie dzieci, które ukończyły 1 rok życia wskaźnik wyszczepialności był wysoki i wynosił 98,9%. Natomiast u dzieci w 6 r. ż (rocznik 2015) i dzieci w 10 roku życia (rocznik 2011) procentowe wykonanie szczepień p/odrze, śwince i różyczce wynosiło odpowiednio 88,1 % i 91,1%, co nie spełnia wymaganych 95% do uzyskania odporności środowiskowej. Z uwagi na zwiększoną zachorowalność na infekcje górnych dróg

oddechowych wśród dzieci w miesiącach sierpień i wrzesień, lekarze zalecali czasowe odroczenie wykonania szczepień ochronnych u chorych dzieci.

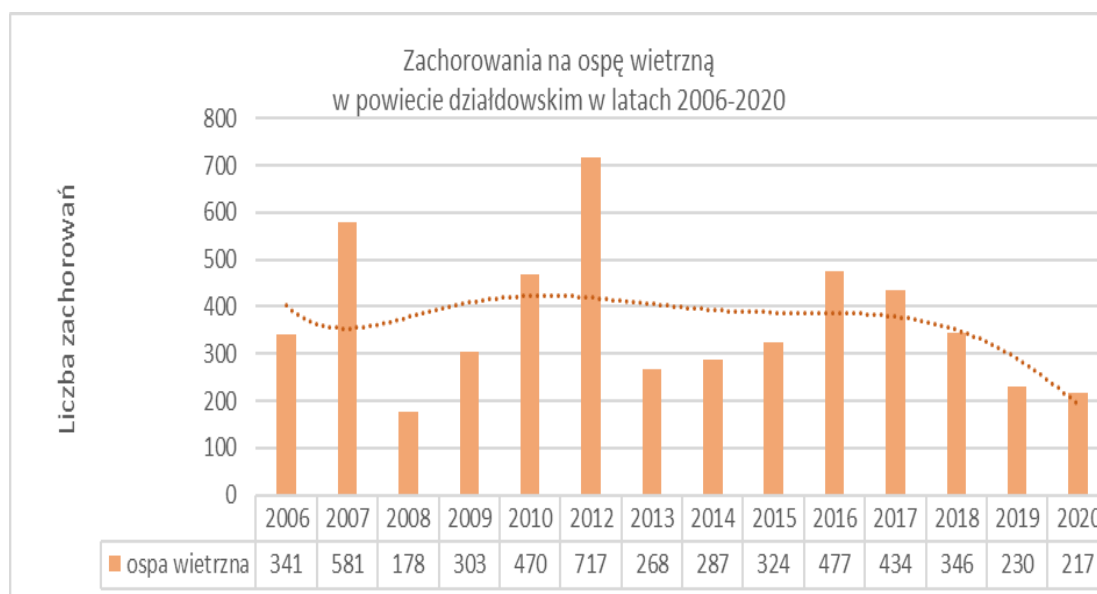
Ospa wietrzna

W 2020 r. wystąpił dalszy spadek zarejestrowanych zachorowań na tę chorobę (2016 r. - 477, 2017 r. - 434, 2018 r. - 346, 2019 r. - 230, 2020 r. - 217).

W przypadku ospy obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat zmienność liczby zachorowań.

W Polsce dostępne są szczepionki przeciwko ospie wietrznej. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe), które są płatne. W powiecie działdowskim w 2020 r. zaszczepiono 62 dzieci (2018 r. – 90, 2019 r. - 102).

Wykres nr 6

Inwazyjna choroba meningokokowa (IchM)

IchM jest chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego o ciężkim przebiegu klinicznym, w 10% przypadków kończąca się zgonem. Ryzyko zakażenia dotyczy wszystkich grup wiekowych, jednak najczęściej choroba występuje u dzieci do 5 roku życia, a zwłaszcza u dzieci poniżej 1 roku życia. Następnie chorują osoby w przedziale wiekowym od 11 do 24 lat. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową przez kontakt bezpośredni z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Materiałem zakaźnym jest wydzielina z nosa i gardła nosicieli lub osób chorych. Przemijające bezobjawowe nosicielstwo występuje u ok. 5-10% ludności. W Polsce najczęściej występują meningokoki grupy B i C.

Najskuteczniejszą metodą profilaktyki zakażeń wywołanych przez *Neisseria meningitidis* są szczepienia ochronne. W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe), które są płatne. W powiecie działdowskim w 2020 r. zaszczepiono 109 dzieci przeciwko meningokokom serogrupy C najczęściej wywołującym ogniska epidemiczne (2018 r. – 90, 2019 r. – 101).

Neisseria meningitidis jest istotnym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych pozaszpitalnych ciężkich zakażeń inwazyjnych przebiegających jako zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i sepsa.

W 2020 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową u dziecka w 1 roku życia.

Krztusiec (koklusz)

W powiecie działdowskim w 2020 r. tak jak i w roku poprzednim nie zarejestrowano żadnego zachorowania na krztusiec (2017 r. – 2 przypadki). Krztusiec jest ostrą bakteryjną chorobą zakaźną dróg oddechowych, występującą głównie u dzieci. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Krztusiec jest chorobą bardzo zaraźliwą. Wskaźnik podatności na zakażenie (osób nieodpornych) w wyniku kontaktu z osobą chorą na krztusiec jest bardzo wysoki i wynosi 90%. U niemowląt do 6 miesiąca życia choroba może mieć bardzo ciężki przebiegi doprowadzić do zgonu.

Z analizy wykonania szczepień ochronnych wynika, że w powiecie działdowskim uzyskano bardzo dobre wskaźniki stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży przeciwko krztuścowi. Zgodnie z Kalendarzem szczepień immunizacja rozpoczyna się w 2 miesiącu życia, natomiast ostatnia dawka przypominająca szczepienia podawana jest w 14 roku życia dziecka (*tabela nr 2 i 2a*).

Inne choroby zakaźne

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Dzięki wprowadzeniu do Programu Szczepień Ochronnych w 1989 r. obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży przeciw WZW typu B znacznie zmniejszyła się zachorowalność na tę chorobę. Nabyta odporność poszczepienna, jak i odporność naturalna zapewniają długotrwałą ochronę przed zachorowaniem, prawdopodobnie do końca życia.

W 2020 r. w przeciwieństwie do roku poprzedniego nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW B o charakterze przewlekłym. Jeśli chodzi o lata ubiegłe to sytuacja wyglądała następująco: 2019 – 1, 2018 – 0; 2017 – 1; 2016 – 4 przypadki.

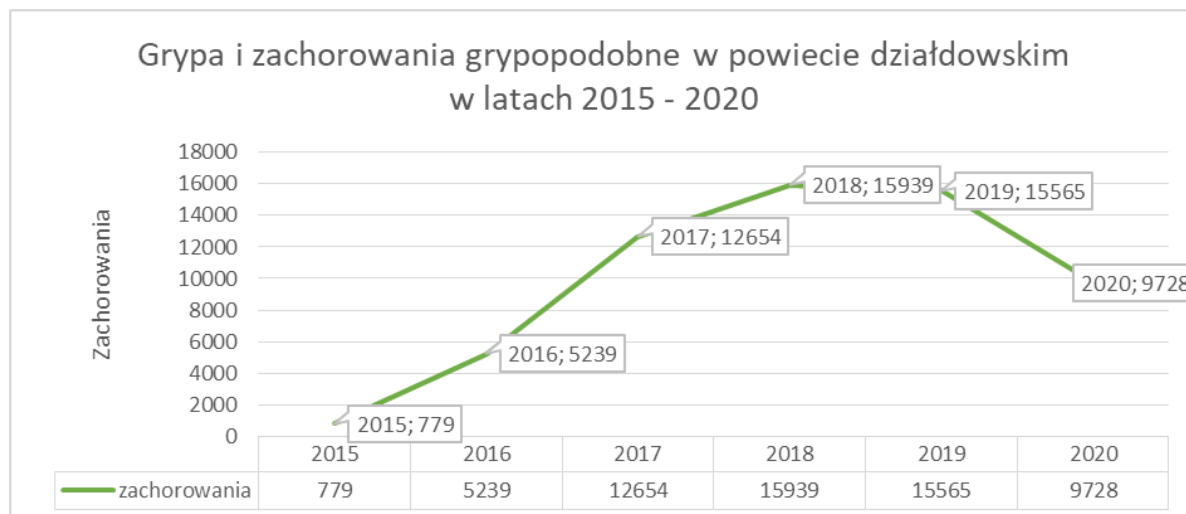
Grypa i choroby grypopodobne

W 2020 r. zarejestrowano 9728 przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. Hospitalizowano 418 osób. Byli to pacjenci z nasilonymi objawami ze strony układu oddechowego. W 2020 r. leczeniem szpitalnym objęto 49 dzieci w wieku do 4 lat (w 2019 r. – 87) oraz 268 osób powyżej 65 roku życia (2019 r. – 21).

Zachorowania na grypę mają charakter sezonowy i występują przede wszystkim w okresie od października do kwietnia.

W przypadku tej choroby najskuteczniejszą formą profilaktyki zachorowań są szczepienia ochronne, w Polsce są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe). W powiecie działdowskim w 2020 r. przeciwko grypie zaszczepiono 1 147 osób (2019 – 1 179, 2018 r. – 1 129).

Wykres nr 8

Choroby odzwierzęce - borelioza, wścieklizna

Borelioza

Borelioza uznawana jest za najczęściej występującą w Polsce chorobę przenoszoną przez kleszcze. Jest to choroba wywoływana przez bakterie, krętki z rodzaju *Borrelia burgdorferi*. W 2020 r. w powiecie działdowskim zarejestrowano 16 przypadków zachorowań na boreliozę. (wykres nr 9).

Wśród 16 zarejestrowanych zachorowań na boreliozę 10 to przypadki z objawami zmian skórnych występujących w miejscu lub pobliżu wkłucia kleszcza, czyli rumienia wędrującego.

Najbardziej narażeni na zachorowanie są pracownicy zatrudnieni w leśnictwie, myśliwi oraz osoby zbierające runo leśne.

Borelioza jest chorobą wieloukładową i nieleczona może doprowadzić nawet do zgonu. Dotychczas nie opracowano szczepionki przeciwko tej chorobie. Dlatego ważne jest wczesne jej rozpoznanie oraz informowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zakażeniom.

Zamieszczony poniżej wykres przedstawia zachorowania na boreliozę w latach 2007-2020.

Wykres nr 9

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

Podobnie jak w latach 2019 i 2018 w powiecie działdowskim nie został zgłoszony żaden przypadek zachorowania na KZM (w 2016 r. - 1 przypadek). KZM jest ciężką, ostrą chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego. Przenoszony przez kleszcze wirus atakuje mózg lub rdzeń kręgowy. Choroba może mieć ciężki przebieg i prowadzić do trwałych następstw w postaci porażenia nerwów, niedowładów kończyn, zaburzeń koncentracji lub depresji, a nawet zgonu.

Najskuteczniejszą metodą zabezpieczenia przed kleszczowym zapaleniem mózgu i jego następstwami są szczepienia, w Polsce są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe,

odpłatne). W 2020 r. przeciwko KZM zaszczepiano 47 osób (2018 r. – 104, 2019 r. – 90). Główny Inspektor Sanitarny zaleca je szczególnie osobom stale lub czasowo przebywającym na terenach endemicznego występowania zakażonych kleszczy i wykonującym zawody związane z rolnictwem czy leśnictwem lub aktywnie spędzającym czas na świeżym powietrzu.

Zapobieganie wściekliznie

W 2020 r. w powiecie działowskim nie potwierdzono żadnego przypadku wścieklizny u zwierząt. Zarejestrowano 52 przypadki pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (2019 r. - 63). Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 5 osób (w 2017-14, w 2018-11, w 2019-10) z powodu pogryzienia przez nietoperza oraz bezpańskie psy i koty, których nie było możliwości zbadania i obserwacji przez lekarza weterynarii.

Należy zwrócić uwagę na bardzo dobrą współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Strażą Miejską i Strażą Gminną oraz z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi.

Gruźlica, HIV/AIDS oraz kiła

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterie (prątki gruźlicy z grupy *Mycobacterium tuberculosis complex*) i zaraźliwą – prątki wraz z wdychanym powietrzem przenoszą się od chorej osoby na zdrową.

Gruźlica przenosi się głównie drogą kropelkową, bardzo rzadko na drodze pokarmowej lub przez kontakt ze skórą czy śluzówką. Zagrożenie przeniesienia zakażenia na inne osoby występuje tylko w przypadku gruźlicy płuc i to w okresie prątkowania. Chorzy wydają prątki wraz z kropelkami wydzieliny z dróg oddechowych podczas kaszlu, kichania, odkrztuszania, krzyku ale również podczas mówienia i głośnego śmiechu.

Pomimo, że najwyższe ryzyko zachorowania na gruźlicę występuje w okresie pierwszych 2 lat od zakażenia, to u osób zakażonych utrzymuje się ono przez całe życie. Choroba może się rozwinąć u 5-10% osób zakażonych prątkami, u pozostałych pozostaje w stanie tzw. drzemającego zakażenia (można to potwierdzić np. poprzez wykonanie testu tuberkulinowego).

Gruźlica jest chorobą, która może się rozwinąć w wiele lat od zakażenia pierwotnego, choroba może również nawracać po wielu latach od przebytego leczenia. Ryzyko zachorowania zwiększają m.in.: stały kontakt z chorą osobą, trwające choroby, zakażenie

wirusem HIV, złe warunki życia, stres, niewłaściwe odżywianie, nadużywanie alkoholu czy używanie narkotyków.

W powiecie działdowskim w 2020 r. zarejestrowano 6 nowych zachorowań na gruźlicę (w 2018 r. zarejestrowano 10 zachorowań, a w 2019 r. - 7). Wszystkie osoby chore i z najbliższego kontaktu zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Chorzy podlegają obowiązkowemu leczeniu i przebywają pod stałym nadzorem lekarza specjalisty w Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy w Działdowie. Osoby ze styczności, przebywające w stałym kontakcie z chorymi zostały skierowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie do lekarza rodzinnego z zaleceniem wykonania nieodpłatnego badania RTG płuc.

W Polsce istnieje obowiązek szczepień przeciwko gruźlicy. Zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych szczepienie to wykonuje się w pierwszej dobie życia noworodka.

W 2020 r. zarejestrowano 1 nowy przypadek zakażenia wirusem HIV (w 2015 r. - 2 zakażenia, w 2016 - 1, w 2017 - 2, w 2018 - 2, 2019 - 4) oraz zanotowano 1 przypadek zachorowania na AIDS.

W 2020 r. podobnie jak w roku 2019 r. nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na kiłę. W 2018 r. był to 1 przypadek, natomiast w 2017 r. nie zarejestrowano zachorowań (w 2015 r. – 3 zachorowania, w 2016 r. – 2 zachorowania).

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2020 w powiecie działdowskim działalność lecznicza wykonywana była w 58 obiektach zarejestrowanych jako podmioty lecznicze i w 42 obiektach prowadzących działalność leczniczą w formie praktyki zawodowej. Przeprowadzono ogółem 20 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń i urządzeń, przestrzegania przez personel medyczny procedur mających na celu zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych oraz nadzoru nad prawidłową gospodarką odpadami medycznymi.

W 2020 r. zakończyły działalność dwa gabinety prowadzone w formie praktyki zawodowej (pediatryczny i laryngologiczny). Nadzorem objęto nowopowstały gabinet prowadzony w formie praktyki zawodowej (stomatologiczny) oraz w związku ze zmianą przepisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przejęto pod nadzór Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie oraz Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie.

W roku 2020 zrealizowano następujące inwestycje:

- w 3 podmiotach przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne, polegające między innymi na malowaniu pomieszczeń oraz wymianie mebli i urządzeń medycznych;
- jeden podmiot leczniczy przeniósł swoją działalność do nowo oddanego do użytkowania lokalu, prawidłowo wyposażonego,
- w 17 podmiotach przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne, polegające między innymi na malowaniu pomieszczeń oraz wymianie mebli i urządzeń medycznych.

Ponadto w roku 2020 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie był zobligowany do przeprowadzenia wielu przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych wynikających z obowiązku dostosowania pomieszczeń szpitala celem udzielania świadczeń medycznych pacjentom z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Na polecenie NFZ oddział w Olsztynie oraz zgodnie z Decyzją Wojewody utworzono strefy czerwoną i pomarańczową przy szpitalnym oddziale ratunkowym dla pacjentów z podejrzeniem i zakażeniem SARS-CoV-2. W przestrzeni pomieszczeń intensywnego nadzoru kardiologicznego na przełomie września i października utworzono 5-stanowiskowy oddział respiratoroterapii oraz w przestrzeni pododdziału kardiologicznego 15-lóżkowy oddział tlenoterapii dla pacjentów zakażonych SARS-CoV-2. Na polecenie NFZ oddział w Olsztynie w oddziale chorób internistycznych utworzono drugi, 20-lóżkowy oddział tlenoterapii dla pacjentów zakażonych a w oddziale rehabilitacyjnym zorganizowano 35-lóżkowy oddział internistyczny. W oddziale ginekologicznym wybudowano pomieszczenia do izolowania pacjentek tj. pokój łóżkowy pacjentki z węzłem sanitarno-higienicznym, który jest dostępny z komunikacji oddziału przez służbę umywalkowo-fartuchową. Wszystkie wymienione oddziały dla pacjentów zakażonych SARS-CoV-2 wymagały przebudowy celem dostosowania infrastruktury technicznej do nowych funkcjonalności i utworzenia w każdym z nich stref czerwonej, pomarańczowej i zielonej.

Przeprowadzone remonty i modernizacje przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego obiektów oraz bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów. Wszystkie podmioty lecznicze znajdujące się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie spełniają wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595 z późn. zm.).

Profilaktyczne szczepienia ochronne w 2020 r.

Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z aktualnym na dany rok Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest wydawany przez Głównego Inspektora Sanitarnego i ogłaszany w dzienniku urzędowym Ministra Zdrowia.

Kalendarz szczepień na 2020 r. obejmował szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży (finansowane z budżetu państwa) oraz szczepienia dodatkowe (zalecane), odpłatne.

Należy podkreślić, że w Polsce istnieje ustawowy obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym.

Celem szczepień jest m.in. wytworzenie odporności zbiorowiskowej przeciwko określonym chorobom zakaźnym. Odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych w drodze szczepień ochronnych (wynoszący ok. 95%) jest skuteczną formą ochrony osób nieodpornych, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być zaszczepione.

W wyniku realizacji powszechnych szczepień ochronnych w odniesieniu do chorób zakaźnych, które występują tylko u człowieka (nie mają rezerwuaru zwierzęcego), przy zastosowaniu szczepionek o wysokiej skuteczności, możliwe jest całkowite zwalczenie choroby zakaźnej na całym świecie z wyeliminowaniem wywołującego ją patogenu. Obecnie Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis. Dotychczas właśnie w wyniku szczepień ochronnych doprowadzono do globalnej eradykacji ospy prawdziwej.

W Polsce w ramach Programu Szczepień Ochronnych prowadzone są szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży w wieku do 19 roku życia.

Szczepienia ochronne (obowiązkowe i zalecane) w powiecie działdowskim były realizowane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2020 rok w 12 punktach szczepień znajdujących się w przychodniach zdrowia oraz w Oddziale Noworodków i Wcześnieaków, Poradni Chirurgicznej, Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i Stacji Dializ Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie.

Zgodnie z danymi przesłanymi przez punkty szczepień odsetek wykonania obowiązkowych szczepień u dzieci i młodzieży w powiecie działdowskim przedstawia się następująco:

Dzieci urodzone w 2020 r. - pierwszy rok życia

Liczba osób w roczniku – **504**

- 100 % szczepienie p/gruźlicy;
- 55,6 % szczepienie podstawowe dawka uzupełniająca (II dawka) p/wzw B;
- 64% szczepienie podstawowe dawka pierwotna p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, *poliomyelitis* oraz *Haemophilus influenzae typu B*;
- 68,6% - szczepienie pierwotne przeciwko *Streptococcus pneumoniae*.

Dzieci urodzone w 2019 r. - drugi rok życia

Liczba osób w roczniku - **538**

- 99,4 % - szczepienie uzupełniające (III dawka) p/wzw B;
- 73 % - szczepienie uzupełniające (IV dawka) p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, *poliomyelitis* oraz *Haemophilus influenzae typu B*;
- 98,8 % - szczepienie podstawowe (I dawka) p/odrze, śwince oraz różyczce;

Szczepienia w grupie dzieci do lat dwóch prowadzi się sukcesywnie według dat urodzenia.

Dzieci urodzone w 2015 r. – 6 rok życia:

Liczba osób w roczniku – **570**

- 90,2% - szczepienie przypominające I dawka p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, *poliomyelitis*;
- 88,1% - dawka przypominająca p/odrze, śwince oraz różyczce. W związku z dynamicznym wzrostem zachorowań na odrę od 2019 r. wprowadzono dawkę przypominającą przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w 6 roku życia (czyli przed pójściem do szkoły).

Dzieci urodzone w 2011 r. – 10 rok życia:

Liczba osób w roczniku – **636** z czego **333** to dziewczynki.

- 91,04 % - szczepienie przypominające p/odrze, śwince oraz różyczce.

Dzieci urodzone w 2007 r. - 14 rok życia:

Liczba osób w roczniku - **714**

- 93 % - szczepienie II przypominające p/błonicy, tężcowi i krztuścowi;

Dzieci urodzone w 2002 r. - 19 rok życia:

Liczba osób w roczniku - **720**

- 98,3 % - szczepienie III przypominające p/ błonicy, tężcowi.

Szczepienia obowiązkowe dzieci z grup ryzyka:

1. Szczepienie przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, wykorzystano **85** dawek szczepionki;
2. Szczepienia przeciwko ospie wietrznej – wykorzystano **29** dawek szczepionki;
3. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTPa) – wykorzystano **188** dawek szczepionki skojarzonej Pentaxim.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko tężcowi osób po zranieniach i urazach

W 2020 r. przeciwko tężcowi uodporniono 341 osób w przedziale wiekowym od 30 roku życia i powyżej.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w grupach ryzyka.

Podano **63** dawki szczepionki w następujących grupach:

1. osoby z bliskiego otoczenia nosicieli (osób zakażonych wirusem HBV - zapalenia wątroby typu B);
2. osoby z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B;
3. osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV);
4. osoby przewlekłe chore o wysokim ryzyku zakażenia;

Ponadto wykorzystano **85** dawek szczepionki Engerix u osób w fazie zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową i osób dializowanych.

Szczepienia zalecane

W 2020 r. najwięcej szczepień zalecanych wykonano przeciw następującym chorobom:

- grypa, przeciw chorobie zaszczepiono **1147** osób – osoby w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia stanowiły 72,7 % ogółu osób zaszczepionych.
- kleszczowe zapalenie mózgu – przeciw chorobie zaszczepiono **47** osób, w tym znajduje się 27 osób będących pracownikami Nadleśnictwa Lidzbark, zaszczepione przez pracodawcę;

- wirusowe zapalenie wątroby typu A, przeciw chorobie zaszczepiono **8** osób, w większości były to osoby wyjeżdżające prywatnie do krajów o wysokim ryzyku zakażenia – choroba brudnych rąk;
- biegunki wywołane przez rotawirusy, przeciw chorobie zaszczepiono **152** niemowlęta;
- zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), zaszczepiono **46** osób - są to dziewczynki w wieku od 10 do 19 lat;
- zakażenia wywołane przez *Neisseria meningitidis*, zaszczepiono **109** osób, w grupie tej większość zaszczepionych to młodzież do 19 roku życia (96 %).

Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2020 r. nie zarejestrowano przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego.

Finansowanie szczepień przez jednostki samorządowe:

W 2019 r. Urząd Gminy w Rybnie zabezpieczył w budżecie środki na sfinansowanie szczepień u dziewczynek urodzonych w 2007 r. przeciwko zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Jednak ze względu na brak szczepionek, szczepienia tego rocznika przesunięto na 2020 r. pod warunkiem, że szczepionka będzie dostępna.

Uchylający się od szczepień

W 2020 r. zarejestrowano 6 zgłoszeń dotyczących niewykonania przez rodziców obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci, w terminach wynikających z Kalendarza Szczepień na rok 2020. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie podjął działania w celu poinformowania rodziców, zarówno o konsekwencjach zdrowotnych, jak i prawnych unikania obowiązkowych szczepień ochronnych. Podjęto również działania w celu zapewnienia rodzicom dostępu do wszystkich niezbędnych informacji na temat szczepień ochronnych, szczególnie w kontekście nieprawdziwych opinii rozpowszechnianych przez niektóre środowiska kwestionujące zasadność szczepień oraz bezpieczeństwo ich stosowania. Problem dotyczył 12 rodziców wobec 11 dzieci.

Obowiązek szczepień został wypełniony wobec 10 dzieci. Rodzice 1 dziecka dostarczyli do lekarza POZ zaświadczenie o wstrzymaniu szczepień ochronnych do czasu wykonania badań specjalistycznych.

W tabelach zamieszczonych na końcu raportu zaprezentowano dane dotyczące wykonania szczepień ochronnych w powiecie działdowskim:

- tabela nr 1, liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w latach 2018/2020;
- tabela nr 2, procentowe wykonanie szczepień ochronnych w latach 2019-2020;
- tabela nr 2a, procentowe wykonanie szczepień ochronnych w poszczególnych punktach szczepień na terenie gmin powiatu działdowskiego w latach 2019-2020;
- tabela nr 3, szczepienia BCG (przeciw gruźlicy) w 2020 roku;
- tabela 3a, procentowe wykonanie szczepień BCG w na terenie poszczególnych gmin powiatu działdowskiego w 2020 roku;
- tabela nr 4, szczepienia osób dorosłych i szczepienia poza „Kalendarzem Szczepień” w latach 2019-2020.

HIGIENA KOMUNALNA

Zaopatrzenie w wodę

W 2020 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym 2 wodociągi miejskie. Poza tym do zaopatrzenia ludności w wodę służył 1 wodociąg zakładowy.

Wszystkie ujęcia oparte są na wodach podziemnych. Czerpią wodę z czwartorzędowego piętra wodonośnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 214 Działdowo.

Woda z głębokich warstw wodonośnych zawiera naturalnie podwyższone ilości żelaza i manganu, ale daje się łatwo uzdatniać, tak aby spełniała surowe wymogi stawiane dla wód przeznaczonych do spożycia. Uzdatnianie polega na wykorzystaniu naturalnych procesów napowietrzania, a następnie usunięciu osadów żelaza i manganu w procesie filtracji przez złoża piaskowe.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2249) program monitoringu jakości wody obejmuje wyniki badań jakości wody uzyskane m.in. w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne; wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez podmioty wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej oraz prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody.

Wewnętrzna kontrola jakości wody obejmuje ustalanie harmonogramu pobierania próbek wody do badań jakości wody, zgodnie z częstotliwością określoną w rozporządzeniu w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Działdowie, tak aby liczba próbek, w miarę możliwości, rozkładała się równomiernie w czasie i miejscu.

Należy zauważyć, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gmin, obowiązek zabezpieczenia mieszkańców w wodę do celów spożywczych w niezbędnych ilościach wynika zarówno z ustawy o samorządzie gminnym, jak i z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Działania naprawcze, rozbudowa i modernizacja

W efekcie współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz władz gminnych i powiatowych w powiecie działdowskim systematycznie realizowane są inwestycje w celu uzyskania poprawy jakości wody pitnej.

W 2020 r. zakończono wymianę i przebudowę instalacji technologicznej uzdatniania wody wraz z rozbudową układu technologicznego o zbiorniki retencyjno-wyrównawcze z układem pompowym II-go stopnia w istniejącej Stacji Uzdatniania Wody w Rybnie.

Systematycznie rozwija się infrastruktura zaopatrzenia w wodę, w 2020 r. wybudowano 8,73 km sieci wodociągowej.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie po zapoznaniu się z dokumentacją projektową wydał pozytywne opinie sanitarne dotyczące:

- rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Prioma, gm. Płońnica (projekt technologiczny);
- rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Księży Dwór, gm. Działdowo (projekt technologiczny);
- budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej z przyłączami w m. Lidzbark, ul. Topolowa (projekt technologiczny);
- budowy sieci wodociągowej w m. Filice, gm. Działdowo (projekt budowlany);
- budowy sieci wodociągowej obręb Księży Dwór z włączeniem w istniejącą sieć w ul. Prostej/Granicznej w Działdowie (projekt technologiczny);
- rozbudowy sieci wodociągowej w m. Dźwierznia, gm. Iłowo-Osada (projekt technologiczny);
- budowy sieci wodociągowej w Działdowie ul. Raginisa, ul. Sikorskiego, łącznik od ul. Traugutta do ul. Lidzbarskiej (projekt budowlany).

Jakość wody

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wszystkie urządzenia do zaopatrzenia ludności w wodę znajdowały się pod stałym nadzorem sanitarnym. W 2020 r. pobrano 134 próbki wody, w których oznaczono wszystkie wymagane parametry niezbędne do oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W trakcie 2020 r. w wodzie wodociągowej dostarczanej w ramach zbiorowego zaopatrzenia stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych dla następujących parametrów:

- wodociąg publiczny Ruszkowo, zanieczyszczenie mikrobiologiczne, wykryto bakterie grupy coli;
- wodociąg publiczny Rybno, zanieczyszczenie mikrobiologiczne, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C;
- sieć wodociągowa Petrykozy, gm. Działdowo (przyłączona do wodociągu publicznego Gnojno), oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C;
- sieć wodociągowa Komorniki, (gm. Działdowo), zanieczyszczenie mikrobiologiczne, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C;
- sieć wodociągowa w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi i Sportowymi im. Tadeusza Kościuszki przy ul. Działdowskiej 13 w Lidzbarku (gm. Lidzbark), wykryto bakterie grupy coli;
- wodociąg publiczny Lidzbark, wykryto bakterie grupy coli;
- sieć wodociągowa Cibórz (gm. Lidzbark), wykryto bakterie grupy coli.

W celu zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody oraz realizacji harmonogramu działań naprawczych w 2020 r. wystawiono 10 decyzji administracyjnych o warunkowej przydatności wody do spożycia.

W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych we wszystkich wodociągach uzyskano poprawę jakości wody.

W ramach nadzoru nad jakością wody ciepłej, w 2020 r. wykonano badania w kierunku obecności bakterii Legionella w instalacji wody ciepłej w żłobku miejskim w Lidzbarku, DPS w Uzdowie, SPZOZ w Działdowie oraz z natrysku przy basenie zewnętrznym – ośrodek wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży w Lidzbarku. W żadnym przypadku nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej ilości bakterii.

Stopień zwodociągowania i skanalizowania gmin w powiecie działdowskim

W Działdowie i w Lidzbarku wszyscy mieszkańcy posiadają dostęp do wody wodociągowej.

Natomiast na obszarach wiejskich z wody wodociągowej korzysta ok. 98,8% ludności. Stopień zwodociągowania gmin w powiecie działdowskim jest bardzo wysoki (został obliczony jako odsetek mieszkańców w gminie korzystających z wody wodociągowej); w gminie Działdowo wynosi ok. 99,9%; w gminie Iłowo-Osada ok. 99,6%; w gminie Płońska 100%; w gminie Lidzbark ok. 97,7 %; w gminie Rybno ok. 96,6%.

W 2020 r. w powiecie działdowskim 118 miejscowości/128 (wg wykazów gmin – wieś, osada, kolonia, przysiółek) było zaopatrywanych w wodę z wodociągów publicznych.

Również z roku na rok poprawia się sytuacja w dostępie do infrastruktury kanalizacyjnej.

Wykaz wsi w powiecie działdowskim przyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej:

- Gmina Działdowo: Księży Dwór, Uzdowo, Grzybiny, Kramarzewo, Ruszkowo, Myślęta, Sławkowo, Pożary, Rudolfowo, Kurki, Kisiny, Turza Wielka, Burkat;
- Gmina Iłowo-Osada: Iłowo-Osada, Iłowo-Wieś, Białuty, Pruski, Narzym, Kraszewo, Wierzbowo;
- Gmina Lidzbark.: Wlewsk, Cibórz, Chełsty;
- Gmina Płońska: Płońska, Rutkowice, Mały Łęck, Turza Mała, Skurpie, Gródki, Wielki Łęck;
- Gmina Rybno: Rybno, Tuczki, Żabiny, Szczupliny, Koszelewy.

Należy podkreślić, że zastosowanie infrastruktury kanalizacyjnej nie zawsze jest możliwe, zarówno ze względów technicznych jak i ekonomicznych. Alternatywnym rozwiązaniem jest budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, które licznie funkcjonują na terenach wiejskich powiatu działdowskiego.

Obiekty rekreacji wodnej

W sezonie letnim 2020 r. w powiecie działdowskim czynne były 2 kąpieliska i 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii.

Kąpieliska zorganizowane zostały na jeziorze Lidzbarskim w m. Lidzbark (Plaża Miejska) oraz na Zalewie Ruda k/Mławy (gmina Iłowo-Osada) i były raportowane do Komisji Europejskiej.

Natomiast miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli zorganizowane były na jeziorze Hartowieckim w m. Hartowcu oraz na jeziorze Zarybinek w m. Rybno.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób kąpiących się organizatorzy kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli prowadzili wewnętrzną kontrolę jakości wody.

Przez kąpielisko rozumie się wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się.

Informacje o jakości wody w kąpieliskach zamieszczane były w serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Natomiast przez miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli rozumie się wykorzystywany do kąpeli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem, funkcjonujący przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym.

Przez cały sezon letni woda w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli spełniała wymagania sanitarne.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2020 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowało 260 obiektów użyteczności publicznej, były to m.in.: obiekty hotelarskie i turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, ustępy publiczne, piaskownice, place zabaw.

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach nie wykazały uchybień zagrażających życiu i zdrowiu ludzi.

Wśród obiektów użyteczności publicznej najliczniejszą grupę stanowiły zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i stylizacji paznokci (83 obiekty). W przeważającej części zakłady te charakteryzują się dbałością o czystość pomieszczeń i urządzeń oraz odpowiednim wyposażeniem w sprzęt jednorazowy, środki czystości oraz preparaty do dezynfekcji.

W 2020 r. kontynuowano realizację zadań polegających na upowszechnianiu informacji dotyczących zasad postępowania w celu zapewnienia odpowiedniej higieny usług, w tym procedur dotyczących dezynfekcji i sterylizacji sprzętu naruszającego ciągłość powłok

ciała oraz dotyczących postępowania z odpadami. Szczególną uwagę zwracano również na przestrzeganie przepisów przeciwepidemicznych, a w szczególności obowiązujących zasad uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a także wytycznych przygotowanych dla funkcjonowania salonów fryzjerskich i kosmetycznych w trakcie pandemii SARS-CoV-2 przez Ministerstwo Rozwoju (w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz przedstawicielami branż i ekspertami).

Prowadząc nadzór nad piaskownicami zwracano uwagę na wykonanie zabezpieczeń przed dostępem zwierząt oraz na czystość piasku. We wszystkich skontrolowanych piaskownicach wymieniony został piasek, wszystkie posiadają przykrycie. Przy piaskownicach zostały ustawione tabliczki z zakazem wprowadzania psów oraz zakazem palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie sprawował nadzór nad ekshumacjami zwłok i szczątków ludzkich, przeprowadzonych na wniosek rodzin osób zmarłych. W 2020 r. wydano 41 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji oraz 4 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie uczestniczyli we wszystkich ekshumacjach, zostały one przeprowadzone z zachowaniem wymogów sanitarnych.

W związku z realizacją zadań w zakresie higieny komunalnej, w 2020 r. przeprowadzono 283 kontrole, pobrano do badań 134 próbki wody przeznaczonej do spożycia, 3 próbki wody ciepłej użytkowej do badań w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp., 1 próbkę wody z zewnętrznego basenu kąpielowego i 2 próbki wody z kąpielisk. Wystawiono 52 decyzje merytoryczne, 4 postanowienia i 4 decyzje płatnicze na kwotę 473,00 zł. Decyzje płatnicze były wystawiane w przypadku stwierdzenia uchybień sanitarnych.

HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Zakres nadzoru sanitarnego

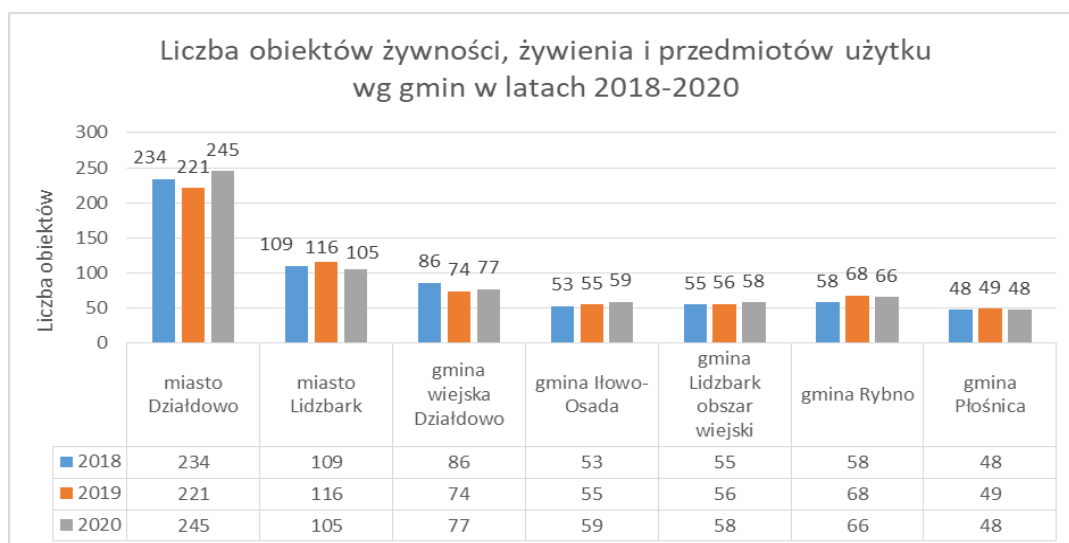
Do zakresu działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy w szczególności kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, warunków żywienia zbiorowego, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności, warunków zdrowotnych produkcji i wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych a także przestrzegania obowiązku prawidłowego oznakowania produktów kosmetycznych.

Plany kontroli zostały opracowane w oparciu o analizę ryzyka w obszarze bezpieczeństwa żywności sporządzoną dla każdego obiektu w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia człowieka. Częstotliwość kontroli obiektów zależy od przyporządkowanej im kategorii ryzyka, przy czym wyróżnia się trzy poziomy ryzyka: wysokie, średnie i niskie. Należy jednak nadmienić, że zakłady produkujące żywność, sklepy wielkopowierzchniowe, zakłady żywienia zbiorowego ujmowane są w planie kontroli co roku, bez względu na ocenę ryzyka.

W 2020 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 658 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym m.in.:

- 69 zakładów produkcji żywności, w tym: 6 piekarni, 2 ciastkarnie;
- 348 obiektów obrotu żywnością, w tym m.in.: 227 sklepów spożywczych (w tym 20 marketów), 26 kiosków spożywczych;
- 59 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym m.in.: 31 zakłady małej gastronomii.

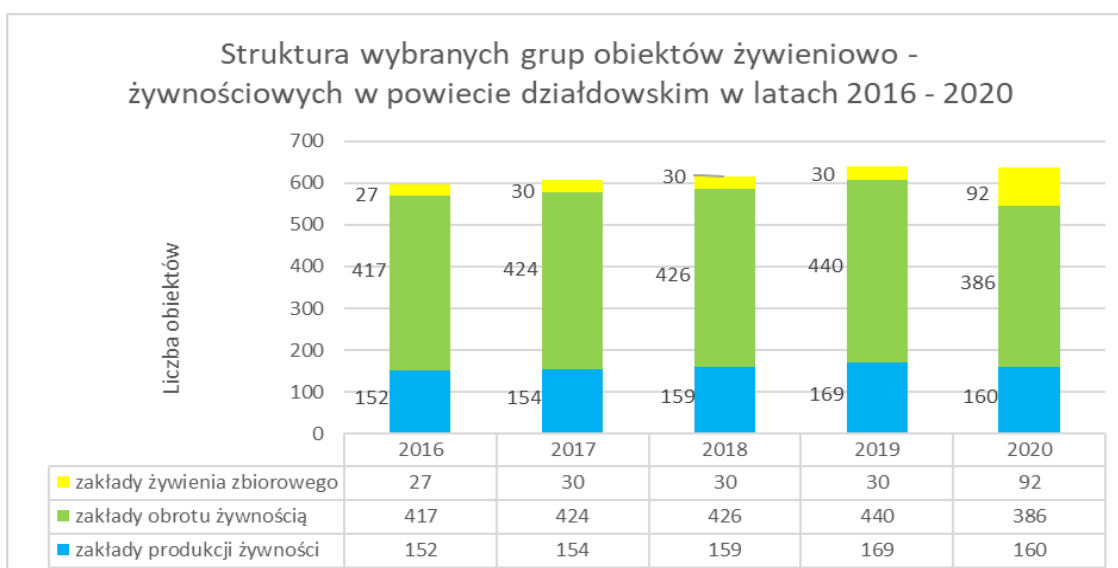
Wykres nr 10 liczba obiektów w ewidencji

W 2020 r. skontrolowano 294 obiekty, przeprowadzono 568 kontroli i rekontroli, w tym 81 kontroli interwencyjnych.

Najliczniejszą grupą obiektów nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są sklepy spożywcze.

Wykres nr 11

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów przeprowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Należy podkreślić, że w powiecie działowskim we wszystkich obiektach sektora spożywczego zostały wdrożone i są stosowane zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP), co przekłada się na wysokie wskaźniki stanu sanitarnego.

Małe przedsiębiorstwa często korzystają z ułatwień przewidzianych we wdrażaniu procedur HACCP i wprowadzają system w zakresie proporcjonalnym do występującego u nich zagrożenia. Uproszczone procedury systemu HACCP dotyczą punktów małej gastronomii bazujących na półproduktach i produktach gotowych oraz zakładów handlu detalicznego i środków transportu.

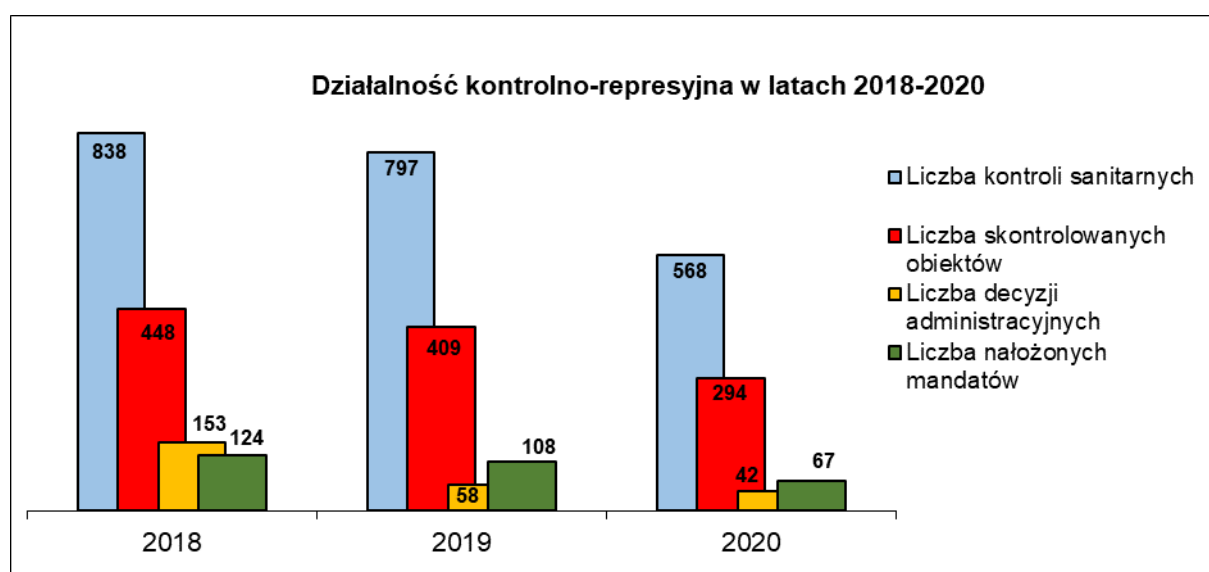
W toku czynności kontrolnych przeprowadzonych w 2020 r. wielokrotnie stwierdzano uchybienia dotyczące utrzymania należytej czystości i porządku oraz przestrzegania zasad wewnętrznej kontroli jakości.

W tym zakresie do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć:

- wprowadzanie do sprzedaży środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia;
- przechowywanie produktów łatwo psujących się poza urządzeniami chłodniczymi;
- brak bieżącej czystości i porządku;
- brak bieżących zapisów GHP.

Osoby odpowiedzialne za zaniedbania sanitarne zostały ukarane mandatami. W porównaniu do lat ubiegłych zmniejszyła się liczba nałożonych mandatów (ze 108 w 2019 r. do 67 w 2020 r.).

Wykres nr 12

Jak wyjaśniają przedsiębiorcy w zakładach żywnościowo-żywnościowych dość często są zatrudniane osoby nie posiadające odpowiednich kwalifikacji i wiedzy w zakresie wymogów sanitarno-higienicznych oraz występuje duża rotacja pracowników.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, żaden z obiektów żywności i żywienia nie został sklasyfikowany jako niezgodny z wymaganiami sanitarno-higienicznymi. W żadnym z obiektów nie stwierdzono uchybień stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i zdrowia konsumentów (np. obecności gryzoni lub śladów ich odchodów).

Natomiast wśród najczęściej występujących uchybień natury technicznej należy wymienić niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz użytkowanie pomieszczeń w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem.

W celu uzyskania poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów, w 2020 r. wydano ogółem 42 decyzje administracyjne (w 2019 r. - 58).

Przedsiębiorcy przeprowadzili szereg prac remontowych i modernizacyjnych, które przyczyniły się do poprawy warunków produkcji, magazynowania, ekspozycji i higieny sprzedaży artykułów spożywczych a także do poprawy warunków pracy personelu. Drobne uchybienia były wykonywane w trybie natychmiastowym i nie zachodziła potrzeba wydawania decyzji administracyjnych.

W tym miejscu należy nadmienić, że przedsiębiorcy często korzystają z konsultacji merytorycznych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie, z zakresu spełnienia wymogów sanitarnych, na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej, dokumentacji dostosowania obiektów do wymagań obowiązujących przepisów sanitarnych oraz wdrażania systemów jakości.

Należy również podkreślić, że zakłady małe mieszczące się w starych budynkach lub budynkach mieszkalnych ze względu na charakter zabudowy i lokalizację często nie mogą być rozbudowywane i modernizowane.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie będzie w kolejnych latach kontynuował współpracę z przedsiębiorcami działającymi na rynku spożywczym. Zakłady, które ze względu na rodzaj działalności mogą stwarzać zagrożenie zdrowia o znaczeniu populacyjnym objęte zostały wzmocnionym nadzorem sanitarnym. W największym stopniu dotyczy to zakładów produkcji żywności, następnie obrotu żywnością i żywienia zbiorowego.

W 2020 r. kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem przepisów mających zastosowanie do żywności nieopakowanej, nakładających na przedsiębiorcę obowiązek udostępnienia konsumentom informacji o składzie produktów sprzedawanych bez opakowania.

W wyniku systematycznych urzędowych kontroli odnotowano utrwalającą się poprawę w zakresie dostępu do dokładnych informacji, m.in. dotyczących obecności w produktach składników powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, pochodzenia produktów oraz metod ich produkcji i przetwórstwa. Informacje o produktach spożywczych były podawane w formie wywieszki towarzyszącej produktowi lub w inny sposób dostępny dla konsumenta (umieszczone w segregatorach, kartach menu lub na tablicach).

Współpraca

W 2020 r. kontynuowano współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w celu przeciwdziałania procederowi wprowadzania do obrotu mięsa dzików i wieprzowiny niewiadomego pochodzenia oraz produktów wytworzonych z tego mięsa, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa afrykańskiego pomoru świń u dzików. W ramach tej współpracy systematycznie przeprowadzano kontrole sprzedaży mięsa i wyrobów mięsnych na targowiskach w Działdowie i Lidzbarku.

W zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego kontynuowano współpracę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, przeprowadzono wspólne kontrole. Na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Sanitarnej umieszczano na bieżąco informacje w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz informacje dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji żywności żywienia czy wprowadzania żywności do obrotu.

Współpracowano z funkcjonariuszami Policji, regularnie dokonując kontroli przestrzegania przepisów w czasie epidemii. Przeprowadzano wspólne kontrole m.in. w placówkach handlowo-usługowych, domach weselnych, zakładach żywienia zbiorowego i zamkniętego, aptekach i targowiskach. Miały one na celu sprawdzenie czy właściciele i pracownicy tych obiektów oraz mieszkańcy stosują się do zaleceń sanitarnych. Ważnym celem było również uświadamianie obywateli o ciągłym zagrożeniu zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Podczas kontroli zwracano uwagę czy klienci i personel mają dostęp do rękawiczek jednorazowych lub środków do dezynfekcji rąk, czy przestrzegany jest obowiązek zakrywania ust i nosa przez klientów i personel, czy zachowany jest dystans społeczny, czy

stanowiska kasowe, koszyki, wózki zakupowe, powierzchnie wspólne są regularnie dezynfekowane, czy w miejscu widocznym dla klienta znajdują się informacje dotyczące godzin dla seniorów oraz obowiązku zasłania ust i nosa przez osoby wchodzące do sklepu. Każdorazowo w trakcie kontroli udzielano instruktażu, informowano o aktualnych zaleceniach i nakazach dotyczących działań przeciwepidemicznych.

W kontrolowanych obiektach zazwyczaj stosowano się do obowiązujących obostrzeń. Nieliczna osoby, które nie przestrzegały obowiązku zakrywania ust i nosa zostały pouczone. Lokale gastronomiczne zgodnie z obowiązującymi przepisami oferowały jedynie sprzedaż posiłków „na wynos” lub w ramach cateringu.

Kontrole interwencyjne

W 2020 r. zarejestrowano 26 wniosków (w tym 12 anonimowych) złożonych przez konsumentów z prośbą o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych, w tym:

- 11 wniosków dotyczyło niewłaściwej jakości żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w 9 przypadkach potwierdzono zgłoszone nieprawidłowości;
- 15 wniosków dotyczyło niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów, w 10 przypadkach potwierdzono zgłoszone nieprawidłowości.

Przy składaniu wniosków konsumenci kierowali się przekonaniem, że Państwowa Inspekcja Sanitarna będzie miała wpływ na rzetelną i obiektywną ocenę zgłaszanych nieprawidłowości oraz że zostaną podjęte działania w celu ich usunięcia, zgodnie z oczekiwaniami wnioskodawców. We wszystkich przypadkach wyegzekwowano poprawę.

Jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku w 2020 r.

Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu jest opracowywany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym corocznie we współpracy z jednostkami badawczo – rozwojowymi na szczeblu centralnym.

Zgodnie z kompetencjami Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmuje on urzędową kontrolę i monitoring żywności pochodzenia niezwierzęcego produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym.

Realizując plan pobierania próbek opracowany na rok 2020, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie pobrała do badań 128 próbek środków spożywczych produkcji krajowej oraz pochodzącej z UE i z importu oraz 1 próbkę

materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne, znakowanie żywności oraz zanieczyszczenia biologiczne i fizyczne.

Ogółem zdyskwalifikowano 9 próbek żywności pobranych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych:

- 5 próbek lodów z automatu: w badanych próbkach stwierdzono przekroczenie parametru stanowiącego kryterium higieny procesu produkcyjnego (liczba Enterobacteriaceae).
- 4 próbki sałaty: w 4 z 5 pobranych próbek pobrany również do badań laboratoryjnych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności potwierdzono przypuszczalne wykrycie obecności w 25 g *Escherichia coli* STEC powodujących przyłączenie i zmiany chorobowe.

W każdym przypadku o wynikach badań kwestionowanej partii produktu poinformowano sklep, w którym pobrano próbki do badań oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, właściwych ze względu na siedzibę producenta przedmiotowego produktu oraz sporządzono powiadomienie informacyjne w systemie RASFF, przekazane następnie do Wojewódzkiego Punktu Kontaktowego WSSE w Olsztynie.

Działania podejmowane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie uczestniczyła w działaniach systemowych mających na celu wyeliminowanie z obrotu produktów żywnościowych i przedmiotów użytku stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W ramach unijnego Systemu RASFF w 2020 r. otrzymaliśmy 27 powiadomień (2019 r. – 24) o niebezpiecznych produktach żywnościowych i przedmiotach użytku.

Do najczęściej zgłaszanych zagrożeń należały mikrobiologiczne, mechaniczne i chemiczne zanieczyszczenia żywności.

W każdym przypadku podjęto działania w celu potwierdzenia, czy w obrocie znajdują się kwestionowane produkty, postępowanie prowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą RASFF. Zakwestionowane produkty objęte powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców. Działania w ramach systemu RASFF podejmowano niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia. Podmioty znajdujące się na listach dystrybucyjnych kwestionowanych

produktów prawidłowo współpracowały w zakresie wycofywania zakwestionowanej żywności, przedkładając dokumenty zwrotu i zagospodarowania towaru (np. utylizacji).

Działania podejmowane w ramach systemu RAPEX – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Kosmetykach.

W 2020 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie otrzymała 4 powiadomienia o potencjalnie niebezpiecznych produktach kosmetycznych mogących znajdować się w obrocie, na podstawie których przeprowadzono 13 kontroli interwencyjnych w obiektach obrotu kosmetykami oraz 18 kontroli w innych obiektach. W żadnym z obiektów wprowadzających kosmetyki do obrotu na terenie powiatu działdowskiego nie potwierdzono obecności produktu będącego przedmiotem powiadomienia.

Ocena jakości żywienia w nadzorowanych obiektach

Do zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego należą m.in. stołówki w przedszkolach, szkołach, domach dziecka i domach opieki osób starszych. W tych placówkach żywienie odbywa się zgodnie z ułożonym jadłospisem. Nadal kontynuowane jest prowadzenie działań kontrolnych i edukacyjnych w jednostkach systemu oświaty. Działania te przyczyniły się w dużym stopniu do poprawy jakości i sposobu żywienia. Prowadzono wzmożony nadzór nad żywieniem w jednostkach systemu oświaty w zakresie spełnienia wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154). Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie znajduje się 41 obiektów systemu oświaty prowadzących żywienie lub dożywianie dzieci i młodzieży. Skontrolowano 16 obiektów, w których przeprowadzono 20 kontroli. W trzech z nich stwierdzono nieprawidłowości. Uchybienia dotyczyły złego stanu technicznego, nieprawidłowości usunięto.

Nadzór nad suplementami diety

Suplementy diety zgodnie z ustawową definicją są środkami spożywczymi, ich sprzedaż może być prowadzona w obiektach obrotu żywnością, w aptekach oraz przez Internet.

W ramach nadzoru nad suplementami diety, podczas kontroli przeprowadzanych w obiektach oferujących do sprzedaży te produkty, oceniono warunki sprzedaży oraz prawidłowość znakowania produktów. Zgodnie z planem badań i monitoringu, w 2020 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie oceniła prawidłowość znakowania 2 suplementów diety znajdujących się w obrocie. Nie zakwestionowano żadnego produktu.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie monitoruje sprzedaż suplementów diety „na odległość” prowadzoną przez przedsiębiorców powiatu działdowskiego, przede wszystkim w aspekcie właściwej prezentacji produktów.

HIGIENA PRACY

Nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy

Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczebla powiatowego realizują zadania określone w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy w danym roku objętym sprawozdawczością.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w 2020 r. w zależności od możliwości, realizowano następujące zagadnienia:

- nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktami biobójczymi;
- nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,

ze szczególnym uwzględnieniem pracowników narażonych na pracę z lekami cytostatycznymi, które w swym składzie zawierają substancje rakotwórcze (zadanie realizowane w latach 2019-2020);

- nadzór nad narażeniem na działanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy;
- nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na hałas, drgania mechaniczne, chemiczne zanieczyszczenia powietrza oraz pyły;
- nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych; monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków zastępczych;
- prowadzenie spraw dotyczących chorób zawodowych.

W 2020 r. w ewidencji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 246 zakładów, w których zatrudnionych było 9.403 pracowników (stan na dzień 31.12.2020 r.). Porównując w 2019 r. w 237 zakładach pracę wykonywało 8.847 pracowników.

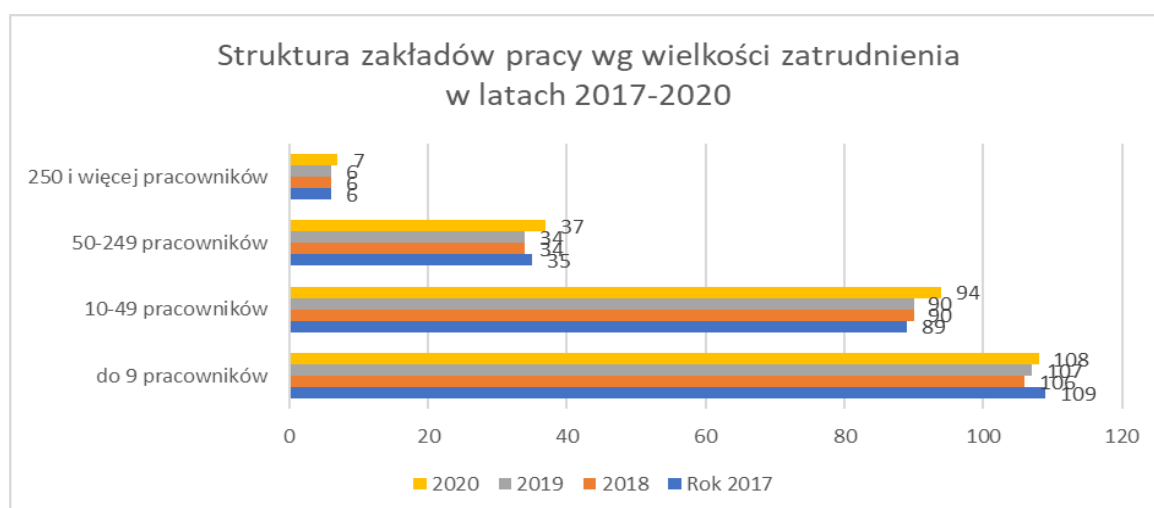
W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie przejął pod nadzór zakłady pracy nadzorowane dotychczas przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, są to następujące zakłady: Powiatowy Zarząd Dróg w Działdowie, SPZOZ Działdowo, Komenda Powiatowa Policji w Działdowie i podległe jej Posterunki Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Działdowie oraz Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie.

W grupie przedsiębiorstw, podobnie jak w latach ubiegłych, największą liczbę stanowiły małe zakłady pracy, zatrudniające do 9 pracowników (43,90 %).

Struktura zatrudnienia w powiecie działdowskim w 2020 r.

Kategoria zakładu pracy wg kryterium liczby osób zatrudnionych	Liczba zakładów pracy	Liczba pracowników
zakłady zatrudniające 250 i więcej pracowników	7	3.066
zakłady zatrudniające od 50 do 249 pracowników	37	3.832
zakłady zatrudniające 10-49 pracowników	94	1.998
zakłady zatrudniające do 9 pracowników	108	507
Razem:	246	9.403

Wykres nr 13

W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19, przeprowadzono znacznie mniej kontroli niż ujęto w planie. Nadzorem sanitarnym objęto 20,73 % zewidencjonowanych zakładów (2019 r. – 61,18 %). Przeprowadzono 51 kontroli sanitarnych w 51 obiektach.

Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich, występowania czynników rakotwórczych w środowisku pracy, narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy (w tym ochrony przed narażeniem na zakażenie wirusem SARS-CoV-2), wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych, niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków, ustawy dotyczącej ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu oraz zapewnienia systemu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

W kilku zakładach pracy odnotowano brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub przekroczenie obowiązujących norm. W celu uzyskania poprawy wystawiono 4 decyzje administracyjne.

Działalność kontrolna

Rok	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji
2010	136	166	62
2011	138	184	76

Rok	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji
2012	135	171	51
2013	153	168	33
2014	152	167	47
2015	149	162	29
2016	156	176	44
2017	139	153	37
2018	145	154	22
2019	145	154	25
2020	51	51	4

Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach pracy

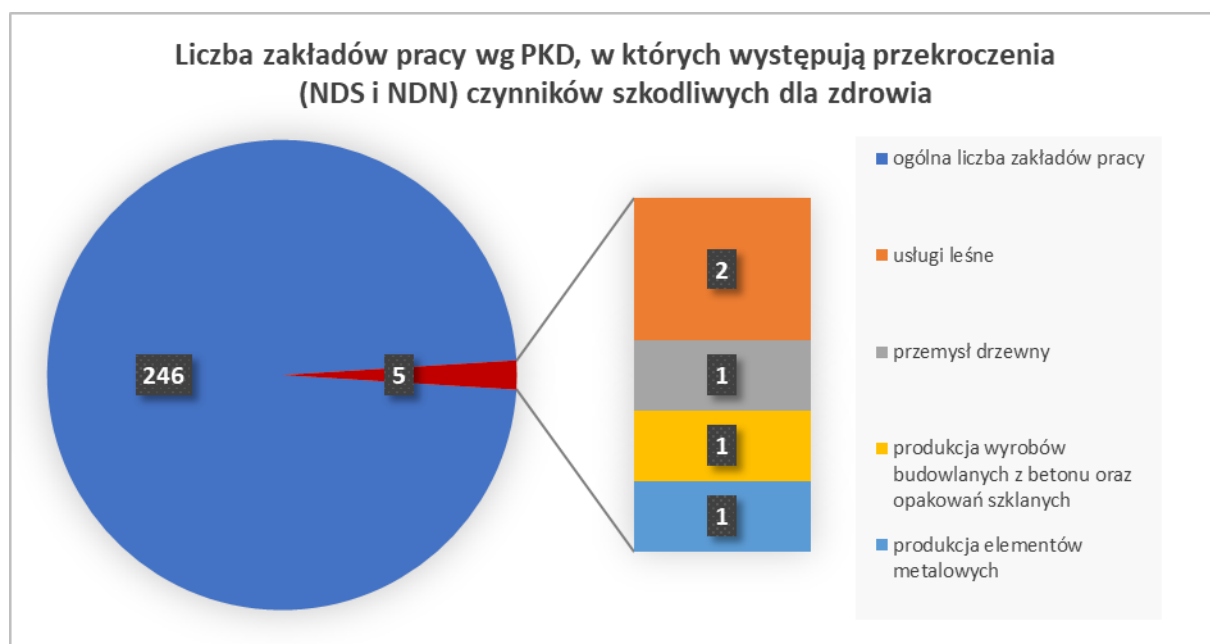
W wyniku przeprowadzonych badań oraz pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ustalono, że w warunkach przekroczeń NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie) pracowały 32 osoby w 5 zakładach pracy (*wykres nr 14*).

Podobnie jak w 2019 r. przekroczenia normatywów higienicznych dotyczyły głównie narażenia na hałas.

Zgodnie z opracowaniem Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, hałas jest najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym i uciążliwym środowiska pracy w Polsce. Długotrwała ekspozycja na hałas może powodować uszkodzenie narządu słuchu, ponadto może być czynnikiem wywołującym stres i różne dolegliwości zdrowotne.

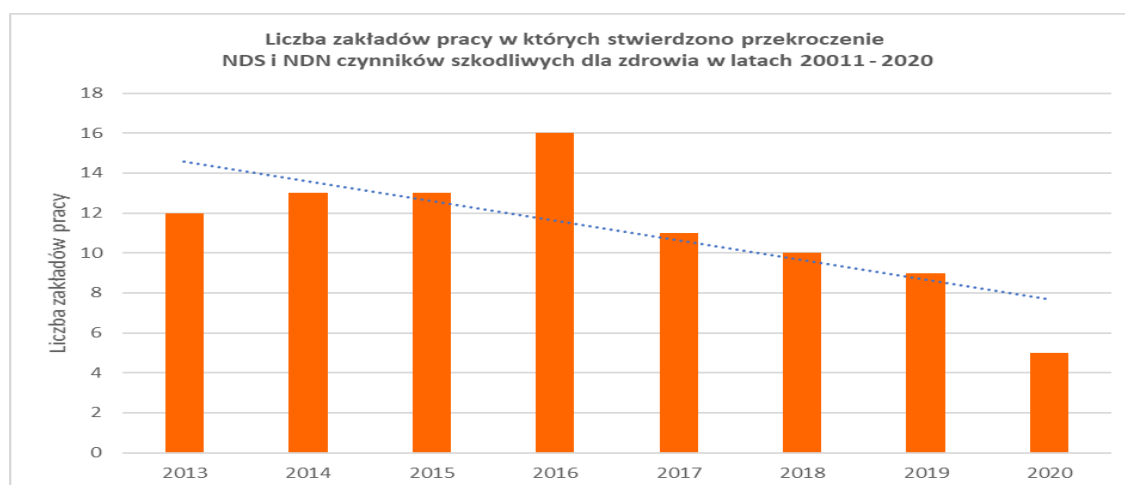
Należy zauważyć, że w rejestrach chorób zawodowych prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie nie odnotowano przypadków występowania ubytku słuchu spowodowanego hałasem jako choroby zawodowej.

Wykres nr 14

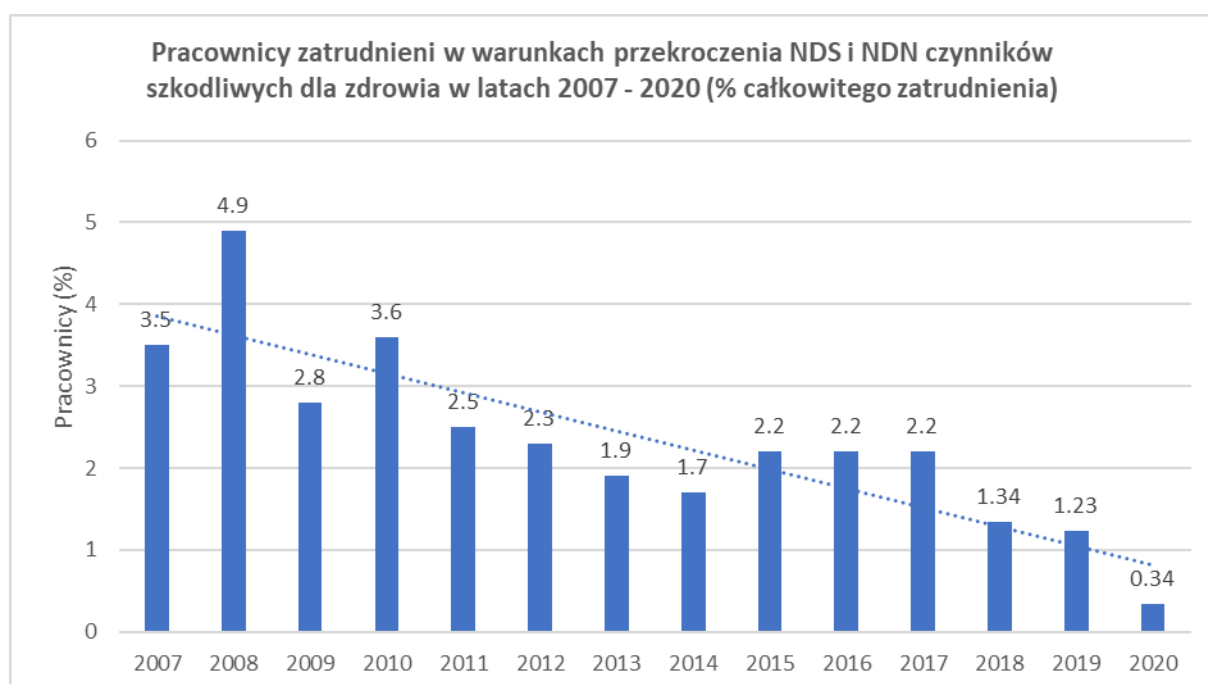

Z posiadanych przez PSSE danych wynika, że w zakładach pracy powiatu działowskiego (pomimo obserwowanej zmienności) systematycznie zmniejsza się liczba zakładów, w których stwierdzane są przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia oraz utrzymuje się tendencja spadkowa liczby pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

Wykres nr 15

Wykres nr 16

Pracodawcy podejmują działania mające na celu ograniczenie narażenia na działanie czynników szkodliwych, które polegały na: wprowadzeniu rozwiązań organizacyjno-technicznych polegających na stosowaniu ekranów oddzielających źródło hałasu od pozostałej części pomieszczenia lub obudów dźwiękochłonnych, wymianie zużytego parku maszynowego na nowy (w tym modernizacja), automatyzacji i hermetyzacji procesów produkcyjnych, wyciszeniu urządzeń, systematycznym dokonywaniu przeglądów technicznych i konserwacji maszyn oraz urządzeń, instalacji nowoczesnych systemów ochron zbiorowych (wentylacji i odciągów), zapewnieniu pracownikom odpowiednio dobranych, atestowanych środków ochrony indywidualnej, skrócenia czasu ekspozycji pracowników na czynniki szkodliwe poprzez zastosowanie rotacji pracowników i przerw w pracy, monitorowaniu poziomu narażenia poprzez wykonywanie pomiarów środowiska pracy, objęciu pracowników ekspozowanych na czynniki szkodliwe specjalistycznymi badaniami lekarskimi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie w 1 zakładzie prowadzi postępowanie administracyjne w celu obniżenia poziomu stężenia pyłu drewna – frakcji inspirabilnej (wdychalnej) na stanowisku pracy (decyzja z 2019 r.).

W związku z uzyskaną poprawą w 2020 r. zakończono postępowania w 2 zakładach pracy.

Przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych, wg działów PKD

PKD	Opis działu	Przekroczenia NDS i NDN			
		Hałas	Pył	Czynniki chemiczne	Wibracja
02	Usługi leśne	2	-	-	-
16	Przemysł drzewny	1	-	-	-
23	Produkcja wyrobów budowlanych z betonu oraz opakowań szklanych	1	-	-	-
25	Produkcja elementów metalowych	1	-	-	-

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków

W powiecie działdowskim 169 zakładów stosuje w produkcji niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym 11 zakładów stosuje prekursory narkotyków, tj. kwas solny, kwas siarkowy, aceton i toluen.

W ramach nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 23 kontrole. Nadzorem objęto zarówno podmioty gospodarcze stosujące substancje i ich mieszaniny jak i podmioty wprowadzające je do obrotu.

W 2020 r. w toku czynności kontrolnych w żadnym zakładzie nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2020 r. ustalono, że w 18 zakładach pracy w procesie pracy występowały czynniki rakotwórcze (2019 r. – 16).

Kiedy mówimy o narażeniu pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, mamy na uwadze osoby pracujące na stanowiskach pracy, na których z różnych przyczyn nie można przeprowadzić pomiarów czynników szkodliwych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, bądź też wyniki przeprowadzonych badań mają wartość powyżej 0,1 NDS.

Natomiast praca w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, to praca, w czasie

której przeprowadzane są pomiary czynników szkodliwych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, a ich wyniki mają wartość poniżej 0,1 NDS.

W warunkach kontaktu lub kontaktu z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 2020 r. zatrudnionych było 180 osób (2019 r. – 107). Wzrost liczby osób spowodowany jest włączeniem kolejnych zakładów do ewidencji przedsiębiorstw, w których dochodzi do kontaktu lub kontaktu z narażeniem na czynniki rakotwórcze.

W zakładach pracy powiatu działdowskiego do najczęściej występującego procesu technologicznego o działaniu rakotwórczym należy praca związana z narażeniem na pyły drewna twardego, a do najczęściej występujących substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym – aldehyd mrówkowy. W 2 zakładach pracy występuje czynnik fizyczny – promieniowanie jonizujące.

Czynniki biologiczne w miejscu pracy

Narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne (wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty) występowało w 73 zakładach pracy. Pracę w narażeniu na czynniki zaklasyfikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia wykonywało 1490 osób w następujących działach gospodarki: rolnictwo, wylęg i hodowla drobiu, leśnictwo, przemysł spożywczy, służba zdrowia, opieka społeczna, zbieranie odpadów, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, usługi pogrzebowe, sprzedaż zboża, nasion i pasz oraz w laboratoriach.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 13 kontroli, podczas których nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych.

Należy zauważyć, że w 2020 r. przeprowadzono również kontrole, podczas których sprawdzano czy w zakładach pracy jest stosowany reżim sanitarny związany z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 w Polsce.

Nadzór nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy

Do obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy realizacja zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu art. 4 pkt 11a i 27 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W myśl obowiązujących przepisów do postępowań w sprawach wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, a osoby wytwarzające i wprowadzające do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne podlegają odpowiednim sankcjom administracyjnym.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie nie prowadził żadnych postępowań dotyczących orzekania o przypadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczenia produktów, co do których organ uzyskał pewność, że stanowią one środek zastępczy lub nową substancję psychoaktywną.

Należy zaznaczyć, iż kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych nie są kontrolami planowanymi, gdyż nie istnieją formalnie podmioty prowadzące taką działalność. Właściwy państwowy inspektor sanitarny działa w ww. zakresie tylko w przypadku podejrzenia, iż w obiekcie zakaz ten nie jest przestrzegany (na skutek powziętych informacji o przypadkach zatruc, informacji od organów ścigania, na podstawie zgłoszeń obywateli, doniesień prasowych, jak również własnych obserwacji).

Mając na uwadze, że najbardziej skuteczną metodą walki z tzw. „dopalaczami” jest profilaktyka, pracownicy PSSE w Działdowie we współpracy z Policją prowadzili na terenie powiatu działdowskiego zajęcia edukacyjne z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pedagogami, a także pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Choroby zawodowe

W ujęciu lekarsko-prawnym za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (w branży rolnictwo) w związku z zachorowaniem na boreliozę.

W 2020 r. wpłynęło 5 zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej u pracowników lub byłych pracowników.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie skontrolował i ocenił stan sanitarny placówek edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, sprawował nadzór nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.

Informacje ogólne

W 2020 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 79 stałych placówek przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, w tym:

- 2 żłobki;
- 2 kluby dziecięce;
- 21 przedszkoli;
- 29 szkół podstawowych;
- 3 licea ogólnokształcące;
- 1 Niepubliczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy;
- 8 zespołów szkół, w ramach których funkcjonowały: 2 przedszkola, 2 szkoły podstawowe, 3 licea ogólnokształcące oraz 10 ponadgimnazjalnych szkół zawodowych (5 techników i 5 branżowych szkół);
- 1 Centrum Kształcenia Ustawicznego;
- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze z pobytem całodobowym
- 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, 1 Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- 6 placówek wychowania pozaszkolnego, w tym: 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze (1 szkoła muzyczna, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne), 3 świetlice socjoterapeutyczne;
- 2 ośrodki wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży.

Na podstawie Uchwały Nr XVIII/166/20 Rady Miasta Działdowo z dniem 31.08.2020 r. rozwiązany został Zespół Szkół Nr 2 im. Jana Pawła II w Działdowie z siedzibą w Działdowie przy ul. Polnej 11, w którego skład wchodziły: Szkoła Podstawowa Nr 4 i II Liceum Ogólnokształcące. Natomiast od dnia 1.09.2020 r. w budynku mieszczącym się

przy ul. Polnej 11, funkcjonuje Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Jana Pawła II oraz II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II.

Wykaz obiektów włączonych do ewidencji PSSE w Działdowie od 15 marca 2020 r.:

1. Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 im. gen. Sylwestra Kaliskiego, ul. Poczтовая 6, 13-200 Działdowo;
2. Zespół Szkół im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny, Malinowo 10, 13-200 Działdowo;
3. Zespół Szkół Nr 1, ul. Grunwaldzka 4, 13-200 Działdowo;
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. 11 Listopada 16, 13-200 Działdowo;
5. Filia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Działdowie, ul. Jeleńska 38, 13-230 Lidzbark;
6. Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. K.K. Baczyńskiego, ul. Garbuzy 20, 13-230 Lidzbark;
7. Zespół Szkół im. Króla Władysława Jagiełły, ul. Przemysłowa 1, 13-230 Lidzbark;
8. Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. ks. Edmunda Domańskiego, ul. Leśna 10a, 13-240 Iłowo-Osada.

W związku z wprowadzonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii, organizacja pracy jednostek systemu oświaty była dostosowywana odpowiednio do rozwoju sytuacji epidemicznej i rekomendacji organów państwa odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zdrowotne obywateli. Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z dnia 4 września 2020 r. poz. 1604) *Dyrektor, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną może być zagrożone zdrowie uczniów.* W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie wydał 86 opinii dotyczących zmiany sposobu organizacji zajęć ze względu na zakażenie SARS-CoV-2 w placówce. Opinie dotyczyły:

- zawieszenia zajęć w placówkach – 4,
- nauki hybrydowej – 46,
- nauki zdalnej – 36.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem warunków sanitarno-higienicznych w placówkach dla dzieci i młodzieży, skontrolowano 87 obiektów stałych oraz 18 turnusów wypoczynku.

W 2020 roku w placówkach podległych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Działdowie przeprowadzono 113 kontroli (27 kontroli kompleksowych, 86 kontroli bieżącego stanu sanitarnego), wystawiono 5 decyzji administracyjnych w celu zapewnienia odpowiednich standardów higienicznych, w szczególności dotyczących pomieszczeń dla uczniów. W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono mandat karny w kwocie 200 zł za brak właściwego bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń sanitarnych w szkole podstawowej .

Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

Zdaniem specjalistów niewłaściwie dobrane stanowisko pracy ucznia (ławka i krzesło niedostosowane do wzrostu ucznia) przyczyniają się w istotny sposób do rozwoju i utrwalenia się nawyku nieprawidłowej postawy oraz sprzyjają rozwojowi wady.

W 2020 r. nie wykonywano pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych (krzesel i stolików) do wzrostu dzieci.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych - prawidłowego przygotowania planów lekcji.

W ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania przeprowadzono ocenę higieniczną wybranych tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Badania przeprowadzono w 1 placówce, oceniono 20 oddziałów w szkole podstawowej. Nieprawidłowości w organizacji pracy uczniów nie stwierdzono, tygodniowe plany lekcji zostały opracowane z zachowaniem zasad higieny pracy umysłowej.

Warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Jednym z najważniejszych zagadnień z zakresu zdrowia publicznego jest zbyt mała aktywność ruchowa dzieci i młodzieży. Dlatego Państwowa Inspekcja Sanitarna przywiązuje szczególną uwagę do działań mających na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia.

Zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest przykładem dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną dzieci i młodzieży szkolnej.

Poprawa warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

- obecnie 24 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem; (jako szkolny zespół sportowy należy rozumieć zespół pomieszczeń składający się z jednej lub dwóch sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnię sprzętu sportowego, gabinet pokój nauczycieli wychowania fizycznego) szkolny zespół sportowy z boiskiem posiada 18 szkół podstawowych i 6 zespołów szkół,
- 4 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska: 3 zespoły szkół oraz 1 Liceum ogólnokształcące,
- 2 szkoły podstawowe posiadają sale zastępcze/rekreacyjne z boiskiem,
- 3 szkoły podstawowe posiadają salę gimnastyczną z boiskiem.

Oceniając warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego należy podkreślić, że w dalszym ciągu 5 szkół podstawowych posiada tylko boiska, w tych przypadkach uczniowie z konieczności ćwiczą na korytarzach lub korzystają z infrastruktury poza szkołą, w tych szkołach kształci się 407 uczniów.

Zapewnienie właściwych warunków utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

Zapewnienie podstawowych środków umożliwiających utrzymanie higieny osobistej w placówkach dla dzieci i młodzieży ma istotne znaczenie w profilaktyce chorób zakaźnych. Podczas kontroli oceniono możliwość korzystania z bieżącej ciepłej wody, wyposażenie w przybory higieniczne (mydło w dozownikach, jednorazowe ręczniki papierowe do osuszenia rąk lub przeznaczone do tego celu suszarki oraz papier toaletowy) a także sprawdzono czystość i porządek sanitariatów. Na ogół placówki starają się dbać o zachowanie należytych standardów. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli lub niezwłocznie po jej zakończeniu.

Wszystkie placówki są zaopatrywane w wodę dobrej jakości z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Natomiast odprowadzanie ścieków odbywa się przeważnie do sieci kanalizacji sanitarnej, 3 szkoły posiadają przyszkolną ekologiczną oczyszczalnię ścieków, a 2 punkty przedszkolne i 6 szkół podstawowych odprowadza ścieki do bezodpływowych zbiorników typu szambo.

Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniem przez zwierzęta

W celu zapewnienia higienicznych warunków korzystania z terenów rekreacyjnych i sportowych oraz placów zabaw, zostały one zabezpieczone przed zanieczyszczeniami (w szczególności przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi). Wykonano ogrodzenia terenu, zabezpieczono piaskownice przykryciem w czasie przerw w użytkowaniu, wymieniono piasek w piaskownicach przed rozpoczęciem sezonu letniego, nałożono zakazy wprowadzania zwierząt na teren placówek.

Ocena sytuacji w zakresie opieki zdrowotnej

- 35 szkół posiada gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej;
- w 8 szkołach zapewniono profilaktyczną opiekę zdrowotną w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki;
- w 40 szkołach zapewniono opiekę pielęgniarską;
- 3 szkoły zapewniały opiekę lekarza stomatologa;
- żadna ze szkół nie zapewniała podstawowej opieki lekarskiej.

W związku z sytuacją epidemiologiczną SARS-CoV-2 (COVID 19) w 2020 r. w placówkach nauczania i wychowania powiatu działdowskiego przeprowadzono 86 kontroli w zakresie oceny bieżącej czystości pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, w tym utrzymania urządzeń sanitarnych we właściwej czystości i stanie technicznym oraz warunków umożliwiających prawidłową higienę rąk poprzez zapewnienie dostępu do ciepłej i zimnej bieżącej wody i środków higieny osobistej, drobne nieprawidłowości zostały usunięte na bieżąco.

Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniem przez zwierzęta

W celu zapewnienia higienicznych warunków korzystania z terenów rekreacyjnych i sportowych oraz placów zabaw, zostały one zabezpieczone przed zanieczyszczeniami (w szczególności przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi). Wykonano ogrodzenia terenu, zabezpieczono piaskownice przykryciem w czasie przerw w użytkowaniu, wymieniono piasek w piaskownicach przed rozpoczęciem sezonu letniego, nałożono zakazy wprowadzania zwierząt na teren placówek.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Do zakresu zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy inicjowanie, organizowanie i koordynacja działań oświatowo-zdrowotnych nakierowanych na promocję zdrowia i zdrowego stylu życia oraz profilaktykę chorób zakaźnych i niezakaźnych.

Podkreślenia wymaga, że kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań sprzyjających zachowaniu zdrowia odbywa się poprzez edukację zdrowotną w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym.

Podobnie jak w latach ubiegłych realizowano programy o zasięgu krajowym inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz programy o zasięgu wojewódzkim inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

W 2020 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie koncentrowała się głównie na profilaktyce zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 poprzez przekazywanie aktualnych informacji dot. dróg transmisji wirusa, ikonografik, materiałów graficznych Ministerstwa Zdrowia opracowanych w związku z epidemią COVID-19 dot. badań w mobilnym punkcie pobrań; dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne podczas epidemii, higieny zdrowia psychicznego, dbania o samopoczucie dzieci podczas epidemii. Przekazano wersję elektroniczną kolorowanek edukacyjnych „Myje ręce, bo wiem więcej” do przedszkoli, szkół na terenie powiatu działdowskiego. Ponadto Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie brała czynny udział w akcji #SzczepimySię. Na bieżąco przekazywane były materiały promocyjne do urzędów, szkół, przedszkoli, domów seniora obejmujące harmonogramy szczepień, rejestracji na szczepienia przeciwko COVID-19, znaczenia szczepień ochronnych dla zachowania zdrowia.

Ze względu na czasowe ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 nie było możliwości czynnego uczestnictwa w realizacji programów i interwencji nieprogramowych z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Szkoły realizowały programy częściowo przekazując zdalnie uczniom materiały edukacyjne uzyskane drogą elektroniczną z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie.

Programy i interwencje nieprogramowe realizowane w 2020 roku:

Profilaktyka chorób zakaźnych oraz zatruc i zakażeń pokarmowych:

- zapobieganie HIV/AIDS (kampania medialna),

- zapobieganie wściekliznie,
- profilaktyka chorób odkleszczowych,
- zapobieganie zatruciom grzybami,
- profilaktyka antybiotykoterapii,
- profilaktyka grypy.

Propagowanie zdrowego stylu życia:

- edukacja w zakresie szkodliwości palenia, realizacja *Programu Ograniczenia Następstw Palenia Tytoniu - Czyste powietrze wokół nas; Bieg po zdrowie*,
- kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci, *Moje dziecko idzie do szkoły*
- *Kampania Zdrowe Wakacje*,
- Światowy Dzień Zdrowia,
- przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, realizacja programu ARS czyli jak dbać o miłość.

Profilaktyka wybranych chorób niezakaźnych:

- kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej, realizacja programu „*Trzymaj Formę*”,
- Profilaktyka nowotworowa *Wybierz życie – pierwszy krok*.

Aktualnie z inicjatywy Głównego Inspektoratu Sanitarnego wojewódzkie i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne realizują w całym kraju następujące długofalowe programy edukacyjne:

- zakażenia HIV,
- trzymaj formę,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Wybrane programy realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie.

Do priorytetów w obszarze promocji zdrowia należy realizacja zadań z zakresu *profilaktyki palenia tytoniu*. Działania skierowane do

różnych grup społecznych mają na celu zwiększenie świadomości na temat zdrowotnych skutków palenia tytoniu, zwiększenie odsetka osób niepalących, jak również edukację dzieci i młodzieży.

Jak podaje Ministerstwo Zdrowia w latach 80 palenie wyrobów tytoniowych deklarowało ok. 42% społeczeństwa polskiego. Od tego czasu odsetek osób codziennie palących tytoń zmniejszył się w Polsce z 31% w 2011 r. do 21% w 2019 r.

Nadal więc potrzebne są działania edukacyjno-informacyjne prowadzące do ograniczenia palenia tytoniu, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2020 r. w powiecie działdowskim realizowano programy edukacyjne adresowane do dzieci, młodzieży i dorosłych: *Czyste powietrze wokół nas* – kierowany do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, ich rodziców i opiekunów. W 2020 r. program realizowano w 11 placówkach.

Ponadto kontynuowano realizację programu profilaktyki antytytoniowej „Bieg po zdrowie”, który jest skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych. W powiecie działdowskim do programu zgłosiło się 7 placówek.

W celu zwrócenia uwagi opinii publicznej na zagrożenia dla zdrowia wynikające z używania tytoniu, w 2020 roku PSSE w Działdowie przekazywało informacje do szkół i przedszkoli na terenie powiatu działdowskiego dot. Światowego Dnia Bez Papierosa oraz akcji Rzuć Palenie Razem z Nami.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie w toku czynności kontrolnych przeprowadzali ocenę w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów w obiektach użyteczności publicznej, zakładach opieki zdrowotnej, szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych (w 2020 r. skontrolowano 570 obiektów) nie stwierdzając nieprawidłowości.

Zapobieganie HIV/AIDS

Problem HIV/AIDS wciąż jest aktualny, ponieważ liczba zakażeń wirusem HIV w Polsce systematycznie wzrasta.

Według danych Krajowego Centrum ds. AIDS od wykrycia w Polsce pierwszego zakażenia w 1985 r. do 31 grudnia 2019 r. zarejestrowano 25.544 przypadków zakażeń HIV. Jednak według szacunków Krajowego Centrum ds. AIDS, w Polsce żyje ok. 20 tys. osób

z HIV co oznacza, że wiele z nich nie wie o swoim zakażeniu. Osoby te mogą nieświadomie zakażać innych.

W dniu 1 grudnia obchodzimy Światowy Dzień AIDS, święto zostało ustanowione z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w związku z szybkim rozprzestrzenianiem zakażeń HIV w wielu krajach.

W tym dniu nasza uwaga zwrócona jest na problemy ludzi, którzy zmagają się z zakażeniem i chorobą. Ważnym elementem Światowego Dnia Walki z AIDS jest przekazywanie wiedzy na temat **profilaktyki** zakażeń wirusem HIV, zachęcanie do wykonania nieodpłatnych badań w kierunku HIV oraz propagowanie wierności partnerskiej.

W ramach tegorocznych obchodów w powiecie działdowskim przekazano informacje do szkół i przedszkoli dotyczące Światowego Dnia AIDS. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do ośrodków zdrowia w powiecie działdowskim.

Ponadto przeprowadzono zajęcia dla uczestników Domu Seniora w Gródkach w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, w których uczestniczyły 25 osoby.

„Trzymaj Formę”

Program jest inicjatywą propagującą zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Jego głównym celem jest **promocja zbilansowanej diety połączonej z codzienną aktywnością fizyczną.**

Państwowa Inspekcja Sanitarna wspiera działania uczestników poprzez dostarczanie materiałów edukacyjnych dot. realizacji programu. Program realizowany jest metodą projektu opierającą się na pracy w grupach. Ze względu na zdalne kształcenie uczniów w 2020 roku, szkoły podstawowe nie realizowały programu lub realizowały go częściowo skupiając się na przekazaniu informacji uczniom dot. prawidłowego odżywiania, zalet aktywności fizycznej.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest skierowany do uczniów szkół średnich. Młodzież w wieku dorastania jest narażona na zachowania zagrażające zdrowiu, do których należą: palenie papierosów, picie alkoholu oraz zażywanie narkotyków i dopalaczy, a także przypadkowe kontakty seksualne.

Głównym celem programu jest ograniczenie zachowań ryzykownych i szkodzących zdrowiu, także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich.

W 2020 roku w powiecie działdowskim do programu zgłosiło się 8 szkół ponadgimnazjalnych.

„Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych zagadnień zdrowego stylu życia. Uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci oraz przekonanie ich o słuszności działań profilaktycznych podejmowanych w szkole i w domu. Przekazywano rodzicom informacje w wersji elektronicznej na temat zasad racjonalnego żywienia dzieci oraz znaczenia drugiego śniadania, zasad właściwego doboru plecaka, oraz zasad prawidłowego doboru mebli do nauki. Przekazano skany broszur poświęconych zagadnieniom związanym ze zdrowiem dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

W akcji uczestniczyły wszystkie przedszkola w powiecie działdowskim.

Wybierz życie – pierwszy krok

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół średnich, którego celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

Uczniowie zdobywają wiedzę na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu.

W 2020 r. do programu zgłosiło 5 szkół ponadpodstawowych.

Akcja „Zdrowe Wakacje”

Pracownicy PSSE w Działdowie podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, promowali ideę zdrowego stylu życia oraz wskazywali alternatywne formy spędzania czasu. Dużą uwagę poświęcano zagadnieniom profilaktyki COVID-19 i chorób odkleszczowych.

Ze względu na pandemię COVID-19 wszystkie materiały edukacyjne były przekazywane w formie elektronicznej do kierowników turnusów oraz właścicieli ośrodków wypoczynkowych na terenie powiatu działdowskiego.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do ważnych czynników, które mają wpływ na stan sanitarny należy działalność inwestycyjna polegająca na planowaniu i wykonawstwie obiektów budowlanych.

Zakres działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Do zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do użytkowania;
- uczestniczenie w kontrolach obiektów w trakcie realizacji;
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji dotyczących innych form wychowania przedszkolnego.

Ogółem w 2020 r. wydano 205 opinii i uzgodnień (zajęte stanowiska) oraz 63 decyzje płatnicze. Przeprowadzono 32 kontrole, w tym 1 kontrolę w trakcie realizacji oraz 2 wizje lokalne.

Liczba zajętych stanowisk dotyczących		
Wyszczególnienie	Ogółem	w tym negatywnie
Opinie dot. uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	14 14 opinii	0
Opinie dotyczące opiniowania dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	5 3 opinii 2 pisma	0
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia	40 - 28 opinii brak potrzeby	0

takiej potrzeby-co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	- 4 pisma - 6 opinii istnieje potrzeba 2 pisma (2 postanowienia)	
Opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	24 14 opinii 19 pism (3 postanowienia)	0
Opinie dot. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych	49 35 opinii 14 pism	2
Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	28 28 opinii (2 decyzje umarżające)	0
Inne sprawy	5	0
Kontrole	32	0
Razem	269	0

Uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do użytkowania.

W 2020 r. uczestniczono w 28 odbiorach obiektów, w tym 2 odbiorach obiektów żywieniowych. Wydano 28 opinii sanitarnych (w tym 23 opinie z art. 56 Prawo budowlane) oraz 2 decyzje administracyjne umarżające dotyczące dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Ważne inwestycje zlokalizowane w powiecie działdowskim zgłoszone do odbioru w 2020 r.:

- rozbudowa istniejącej hali sortowni odpadów wraz z infrastrukturą techniczną w zakresie modernizacji instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Działdowie, przy ul. Przemysłowej 61;
- przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Jagiełły 13 w Działdowie. (sala widowiskowo - kinowa, sale zajęć MDK);
- adaptacja pomieszczeń na lokalne centrum aktywności społecznej w Żabinach, gm. Rybno;

- zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego wraz z rozbudową i przebudową na potrzeby budynku użyteczności publicznej z przeznaczeniem dla programu SENIOR+ w Rybnie;
- wymiana i przebudowa instalacji technologicznej uzdatniania wody wraz z rozbudową układu technologicznego o zbiorniki retencyjno-wyrównawcze z układem pompowym II-go stopnia w istniejącej Stacji Uzdatniania Wody w Rybnie, przy ul. Zajeziornej;
- budowa hali produkcyjnej mebli tapicerowanych wraz z zapleczem socjalno-biurowym w Lidzbarku, przy ul. Jeleńskiej;
- rozbudowa budynku usług rehabilitacyjnych leczenia otwartego o gabinety lekarskie, pomieszczenia socjalne i sanitarne oraz archiwum w Lidzbarku przy ul. Zieluńskiej 25A.

Uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2020 r. wydano 14 opinii sanitarnych, 4 postanowienia i 10 pism przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzgodnienia dotyczyły budowy:

- elektrowni fotowoltaicznej składającej się z wolnostojących paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym przyłączami energetycznymi i stacjami transformatorowymi w obrębie Podcibórz, gm. Lidzbark;
- dwóch budynków inwentarskich - chlewni w systemie chowu bezściółkowego o obsadzie 1974 sztuk tuczników (276,36 DJP) obręb Jabłonowo, gm. Płońnica;
- obory rusztowej, bezściółkowej z kanałami na gnojowicę o obsadzie do 90 DJP w miejscowości Miłostajki, gm. Lidzbark;
- budynku obory wolnostanowiskowej o obsadzie 90 DJP w miejscowości Niechłonin, gm. Płońnica;
- obiektów inwentarskich wraz infrastrukturą towarzyszącą w ramach instalacji hodowli drobiu prowadzonej w m. Koszelewy, gm. Płońnica (opinia negatywna);
- elektrowni fotowoltaicznej składającej się z wolnostojących paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym przyłączami energetycznymi i stacjami transformatorowymi, obręb Cibórz, gmina Lidzbark;

- farmy fotowoltaicznej „Lidzbark VII” o mocy do 1 MW, obręb ewidencyjny Cibórz, gm. Lidzbark;
- farmy fotowoltaicznej „Lidzbark VIII” o mocy do 1 MW, obręb ewidencyjny Cibórz, gm. Lidzbark;
- farmy fotowoltaicznej „Lidzbark VI” o mocy do 1 MW, obręb ewidencyjny Cibórz, gm. Lidzbark;
- PV Tuczki składającej się z trzech zespołów instalacji o mocy do 1MW każda na nieruchomości gruntowej w miejscowości Tuczki, gmina Rybno;
- zmiany sposobu użytkowania obory bezściółkowej przeznaczonej do hodowli bydła mlecznego na chlewnię bezściółkową o obsadzie 105,3 DJP trzody chlewnej w m. Gródki, gmina Płońska (opinia negatywna);
- farmy fotowoltaicznej „Lidzbark Solar Park” o mocy do 16 MW, w m. Cibórz, gmina Lidzbark;
- fermy chowu stad kur niosek i kogutów w Białutach wraz z infrastrukturą techniczną, gm. Iłowo-Osada;
- obory wolnostanowiskowej dla bydła opasowego z infrastrukturą towarzyszącą, obręb Dłutowo Nowe, gm. Lidzbark.

Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegających na budowie ferm drobiu i budynków inwentarskich do chowu trzody chlewnej i bydła w 2020 r.				
Gmina	Liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wniosków załatwionych pozytywnie	Liczba wniosków załatwionych negatywnie	Liczba wniosków w trakcie uzgodnień
Działdowo	0	0	0	0
Lidzbark	2	2	0	0
Iłowo-Osada	1	1	0	0
Rybno	1	0	1	0
Płońska	3	2	1	0
Razem:	7	5	2	0

Warunki realizacji wynikające z decyzji środowiskowej:

W 2020 r. nie dokonano zgłoszenia oddania do użytkowania inwestycji, dla której w decyzji środowiskowej zostały nałożone określone warunki realizacji.

Z informacji przekazanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii wynika, że w 2020 r. zrealizowano i oddano do użytkowania nowe oraz ze zwiększoną obsadą zwierząt, następujące obiekty inwentarskie niepodlegające obowiązkowi zgłoszenia do użytkowania:

Do chowu drobiu:

- Budynek inwentarski (34 DJP) w m. Zalesie, gm. Płońnica.

Do chowu trzody chlewnej:

- Budynek inwentarski (345,8 DJP) w m. Zakrzewo, gm. Działdowo;
- Budynek inwentarski (384,86 DJP) w m. Narzym, gm. Iłowo-Osada;
- Budynek inwentarski (279,86 DJP) w m. Gródki, gm. Płońnica.

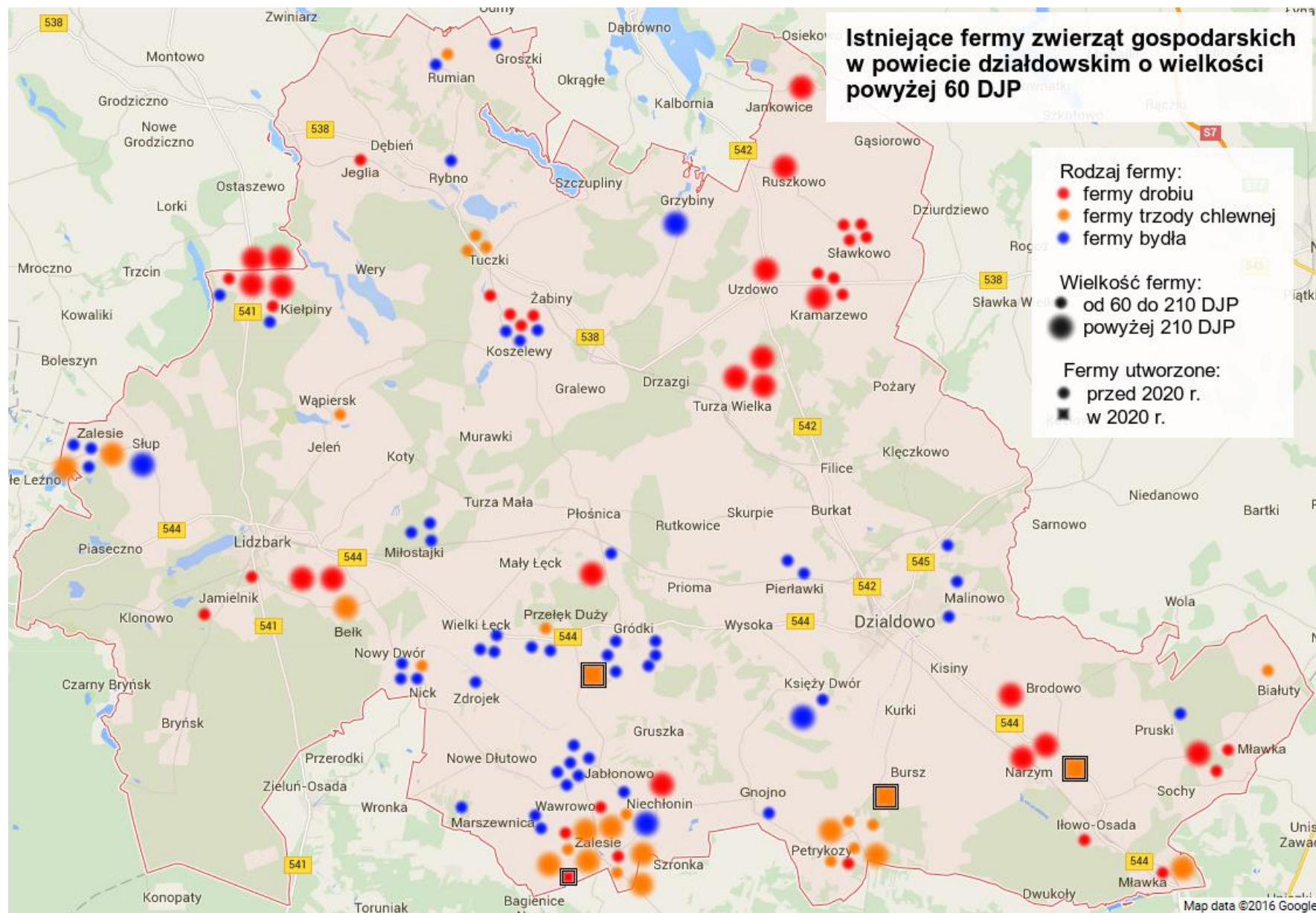

Tabela nr 1

Liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi w latach 2018-2020

Miasto/Gmina	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Miasto Działdowo	6.120	6.066	6.044
Gmina Działdowo	688	644	647
Miasto i Gmina Lidzbark	3.054	2.981	2.952
Gmina Iłowo-Osada	1.239	1.222	1.183
Gmina Płońska	577	531	518
Gmina Rybno	1.406	1.381	1.367
OGÓLEM:	13.084	12.825	12.711

Tabela nr 2

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych na terenach poszczególnych gmin powiatu działdowskiego w latach 2019 – 2020

Miasto/ Gmina	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + IPV		MMR				Td			
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Miasto Działdowo	57	64	72	71	99	98	87	90	91	88	92	89	92	90	96	96
Gmina Działdowo	62	64	82	79	100	98	92	89	67	89	95	91	98	94	98	100
Miasto i Gmina Lidzbark	63	65	68	65	99	97	92	89	98	89	96	89	95	95	98	98
Gmina Iłowo	62	66	64	66	100	98	94	92	97	90	100	92	96	95	99	99
Gmina Płońnica	59	65	82	82	100	98	94	92	100	86	100	92	96	94	100	98
Gmina Rybno	43*	60	86	80	100	97	97	92	98	87	100	96	98	92	100	97
OGÓLEM	57	64	75	73	99	98	92	90	92	88	93	91	95	93	98	98

DTP –szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; IPV –szczepionka przeciw poliomyelitis; HIB -szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b; MMR –szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce; DTap –szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; Td -szczepionka przeciw tężcowi i błonicy.

Tabela nr 2a

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych w poszczególnych punktach szczepień powiatu działdowskiego w latach 2019 – 2020

Punkt Szczepień	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + IPV		MMR				Td			
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
NZOZ ZPL Działdowo ul. Norwida 29	54*	68	74	71	100	98	95	90	95	89	92	90	87	90	96	96
NZPiSOZ Działdowo ul. Lidzbarska 30	-	-	-	-	100	98	100	100	100	96	100	92	100	90	100	95
Poradnia Rodzinna Działdowo ul. Świerkowa 6	84	60	73	71	95	98	79	90	80	89	83	89	92	90	98	92
NZOZ PLR Działdowo ul. Norwida 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	90	100	90	100	100
AD-MED Uzdowo	69	64	87	79	100	98	100	89	66	89	96	90	100	94	100	100

*brak wymaganego minimum >55%, większość dzieci urodzona w II półroczu

Punkt Szczepień	DTP + IPV + Hib				MMR		DTaP + IPV		MMR				Td			
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
NZPiSOZ Dłutowo ul. Wolności 2B	75	67	60	61	100	99	100	89	100	94	100	90	100	95	100	98
NZOZ „Medicus” Lidzbark ul. Brzozowa 10	56	63	91	69	95	95	84	89	96	84	91	88	97	95	97	98
NZOZ „Olmed” Narzym ul. Sportowa 1	75	70	71	68	100	99	100	92	100	90	100	93	100	94	100	99
NZPiSOZ Hłowo ul. Leśna 3D	57	62	62	64	100	97	100	92	93	90	100	91	100	96	100	99
NZOZ „Eskulap” Niecłonin 93	-	-	100	-	100	-	100	92	100	86	100	92	100	96	100	98
NZOZ „Sanomed” Płościna ul. Lipowa 6	61	65	64	82	100	98	100	92	100	86	100	92	100	92	100	98
SPGZOZ Rybno ul. Zajeziorna 58	43*	60	86	80	100	97	97	92	98	87	100	96	98	92	100	97

*brak wymaganego minimum >55%, większość dzieci urodzona w II półroczu

Tabela nr 3

Szczepienia BCG (przeciw gruźlicy) w 2020 roku

Miasto i Gmina	Szczepienia noworodków					Szczepienia dzieci starszych (powyżej 12 m. ż. do ukończenia 15 r. ż.)
	Liczba noworodków urodzonych w 2020 r.	Liczba noworodków zaszczepionych po urodzeniu	Liczba noworodków zaszczepionych z opóźnieniem			
			Liczba noworodków zaszczepionych po 24 godz. od urodzenia do 14. dnia życia	Liczba noworodków zaszczepionych po 14. dniu życia do 11. miesiąca życia	Liczba noworodków zaszczepionych w 12. miesiącu życia	
Miasto Działdowo	240	225	14	1	-	11
Gmina Działdowo	29	28	1	-	-	-
Miasto i Gmina Lidzbark	112	95	15	2	-	10
Gmina Iłowo	49	44	5	-	-	2
Gmina Płońnica	17	14	3	-	-	1
Gmina Rybno	57	57		-	-	-
Ogółem	504	463	38	3	-	24

Tabela nr 3a

Procentowe wykonanie szczepień BCG na terenie poszczególnych gmin powiatu działdowskiego w 2020 roku

Miasto i gmina	Szczepienia noworodków		
	liczba noworodków urodzonych w 2020 r.	liczba noworodków zaszczepionych w 2020 r.	%
Miasto Działdowo	240	240	100
Gmina Działdowo	29	29	100
Miasto i Gmina Lidzbark	112	112	100
Gmina Iłowo	49	49	100
Gmina Płońska	17	17	100
Gmina Rybno	57	57	100
Ogółem	504	504	100

Tabela nr 4

Szczepienia osób dorosłych i szczepienia poza „Kalendarzem szczepień” w latach 2019-2020

L.p.	Jednostka chorobowa	2019	2019
1	Wścieklizna	-	
2	Grypa	1179	1147
3	Tężec	393	341
4	<i>Neisseria meningitidis</i>	101	109
5	WZW „B”- profilaktyka	18	28
6	WZW „B”- przed zabiegami	247	169
7	WZW „B”- Służba Zdrowia	5	4
8	Odra, Świnka, Różyczka	22	11
9	Krztusiec	3	-
10	WZW „A”	13	8
11	Dur brzuszny, poliomyelitis, błonica	-	-
12	Kleszczowe zapalenie mózgu	90	47
13	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	128	208
14	Ospa wietrzna	106	31
15.	Biegunka rotawirusowa	230	152
16.	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	16	46

Tabela nr 5

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w latach 2019-2020 w poszczególnych gminach powiatu działdowskiego

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Iłowo		Gmina Płońsk		Ogółem	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Salmonelozы - zatrucia pokarmowe	3	6	7	2	5	1	-	8	3	-	1	-	19	17
2	Salmonelozа pozajelitowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Inne bakteryjne zakażenia jelit Clostridium difficile	-	7	-	-	2	-	-	1	1	-	-	1	3	9
4	Inne bakteryjne zakażenia jelit Kampylobakterioza	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
5	Zatrucie bakteryjne jadem kiełbasianym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	8	1	9	1	2	2	9	-	1	1	1	-	30	5
7	Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2	3	1	5	-	2	2	5	-	1	-	-	-	16	3
8	Ostre biegunki - ogółem	8	6	5	2	9	3	11	7	2	2	-	1	35	23
9	Ostre biegunki u dzieci – dzieci do lat 2	8	6	5	2	9	3	11	7	2	2	-	1	35	21
10	Płonica (szkarlatyna)	4	-	2	-	-	-	1	-	8	3	-	-	15	3
11	Róża	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Borelioza	14	2	7	-	6	5	8	8	2	-	2	1	39	16
13	Styczność z wścieklizną - potrzeba szczepień	3	2	2	-	3	1	-	2	2	-	-	-	10	5
14	Ospa wietrzna	65	89	37	18	15	68	22	31	85	8	6	3	230	217
15	Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	WZW C	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5	-
17	WZW B przewlekłe	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
18	Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Howo		Gmina Płońnica		Ogółem	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
18	Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	2
20	Kleszczowe zapalenie mózgu KZM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Choroba pneumokokowa - posocznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Choroba meningokokowa (inwazyjna)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
23	Kiła	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Rzeżączka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Gruźlica	3	1	1	2	-	2	1	-	1	1	1	-	7	6
26	Zachorowania grypopodobne	6933	3731	1837	815	5192	3531	339	718	603	395	661	517	15565	9707
27	Grypa potwierdzona laboratoryjne	-	7	-	5	-	7	-	-	-	-	-	2	-	21

Załącznik nr 1

Analiza sytuacji epidemiologicznej lata 2019/2020

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2019		2020	
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		2019		2020		Zach.	zapad	Zach	zapad
	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad						
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	1	1,5	1	1,5	4	6	8	12	12	18	4	6	2	3	4	6	19	28,5	17	25,5
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>Clostridium difficile</i>	1	1,5	4	6	1	1,5	1	1,5	-	-	1	1,5	1	1,5	3	4,5	2	3	9	13,5
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>Kampylobakterioza</i>	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>E. coli</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zatrucie jednem kielbasianym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	9	13,5	1	1,5	15	22,5	1	1,5	4	6	1	1,5	2	3	1	1,5	30	45	4	6
Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2	5	7,5	1	1,5	7	10,5	-	-	3	4,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	16	24	3	4,5
Ostra biegunka BNO - ogółem	13	19,5	10	15	11	16,5	3	4,5	7	10,5	7	10,5	4	6	3	4,5	35	52,5	23	34,5
Ostra biegunka BNO – dzieci do lat 2	13	19,5	10	15	11	16,5	3	4,5	7	10,5	7	10,5	4	6	1	1,5	35	52,5	21	31,5
Plonica	5	7,5	3	4,5	-	-	-	-	-	-	-	-	10	15	-	-	15	22,5	3	4,5
Choroba meningokokowa inwazyjna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	1	1,5
Kiła	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzeżączka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Róża	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

zapadalność – liczba zachorowań na 100 tys. ludności

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2019		2020	
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		2019		2020		Zach.	zapad	Zach	zapad
Borelioza	6	9	4	6	7	10,5	1	1,5	19	28,5	11	16	7	10,5	-	-	39	58,5	16	24
Ostre porażenie wiotkie (OPW)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Styczność i potrzeba szczepień	-	-	1	1,5	4	6	1	1,5	3	4,5	2	3	3	4,5	1	1,5	10	15	5	7,5
Zapal. op. m. - wirusowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	1	1,5	-	-
Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna	96	144	127	190,5	65	97,5	28	42	28	42	2	3	41	61,5	60	90	230	345	217	325,5
AIDS	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5
WZW B przewlekłe	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
WZW C	-	-	-	-	4	6	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	5	7,5	-	-
WZW B +C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
HIV	2	3	-	-	2	3	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	1	1,5
Świnka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Choroba pneumokokowa inwazyjna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bakteryjne zap. o. mózgu lub mózgu	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
Wirusowe zap. mózgu	-	-	1	1,5	-	-	-	-	2	3	-	-	1	1,5	1	1,5	3	4,5	2	3
Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2019		2020	
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		2019		2020		Zach.	zapa d	Zach.	zapa d
Grypa potwierdzona	-	-	19	28,5	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	31
Zachorowania grypopodobne	6562	9843	6661	9991,5	1640	2460	519	778,5	1435	2152	993	1489,5	5928	8892	1534	2301	15565	23347	9707	14560,5
Gruźlica	1	1,5	1	1,5	3	4,5	1	1,5	-	-	3	3	3	4,5	1	1,5	7	10,5	6	9
SARS-Cov-2	-	-	-	-	-	-	7	10,5	-	-	185	277,5	-	-	2738	4107,5	-	-	2930	4395